

Onderwijsprogramma
Huizinga Instituut

2009

2010

Inhoudsopgave

Inleiding

Doelstelling onderwijsprogramma	7
Opbouw onderwijsprogramma	7
Jaarplanning onderwijsprogramma	8
Agenda onderwijsprogramma 2009-2010	9
Verplichtingen Huizinga-promovendi	10
Mogelijkheden eigen invulling van het onderwijsprogramma	11
Gang van zaken bij aanstelling als Huizinga-promovendus	12
Evaluatie onderwijs	12
Promovendiraad	13
Faciliteiten voor Huizinga-promovendi	13
Kosten deelname onderwijsprogramma Huizinga-promovendi	13
Informatie voor promovendi van elders en andere belangstellenden	14
De onderwijsgids in het kort	14
Inlichtingen, aanmelding en afmelding	15

I. Cursussen

Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek	19
a. Introductie	
b. Klassieken en perspectieven	
c. Bespreking papers en afsluiting	
Cursus Het schrijven van een cultuurhistorisch proefschrift	23
Cursus Het houden van een mondelinge presentatie	25
Cursus Neolatijn	27
Cursus Oral History and Life Stories	28

II. Ateliers

Atelier 1. <i>De autonomie van literatuur door de eeuwen heen</i>	31
Atelier 2. <i>Quantitative approaches in cultural history</i>	33
Atelier 3. <i>Tijdschriftonderzoek in de geesteswetenschappen</i>	34
Atelier 4. <i>Plannen van het promotietraject: timemanagement en projectmanagement</i>	35
Atelier 5. <i>De jaren zestig in begrippen</i>	37
Atelier 6. <i>Hoe een wetenschappelijk werk te recenseren?</i>	38

III. Masterclasses

Masterclass 1. Engaging Habermas: Works, Influences, Effects <i>Hanco Jürgens, Stefan Müller-Doohm, Harry Kunneman</i>	43
Masterclass 2. Collective memory and injustice <i>Julia Noordegraaf, Marie-Aude Baronian, Universiteit van Amsterdam</i>	45
Masterclass 3. Understanding nationalism as a global phenomenon <i>John Breuilly, London School of Economics</i>	47

Huizinga Instituut

Masterclass 4. Commerce and science in the Dutch Golden Age <i>Harold J. Cook, Wellcome Institute</i>	48
Masterclass 5. Intellectual History as Global History <i>Siep Stuurman, Erasmus Universiteit Rotterdam</i>	49
Masterclass 6. Divided by faith? Religious diversity in early modern Europe <i>Benjamin Kaplan, University College London</i>	51
Masterclass 7. Self-fashioning Limited Inc.? <i>Jürgen Pieters, Universiteit Gent</i>	53
Masterclass 8. Towards a history of memory. Remembering violence in early modern Europe <i>Judith Pollmann, Erika Kuijpers, Universiteit Leiden</i>	54
IV. Internationale activiteiten/Symposia/Congressen	
Promovendisymposium te Amsterdam	59
Seminar: Recording Mass Violence	60
Congres: Nation-building, regional identities and separatism in West- and Central-Europe 1890-1914	61
Winterschool Amsterdam: Literary Canons and Public Space after 1800	62
Promovendisymposia te Barchem	63
Internationale cursus in Istanbul – Istanbul: Stad der Contrasten	65
V. Samenwerkingsprojecten en werkgroepen	67
VI. Promotorgebonden onderwijs	79
VII. Onderwijs/activiteiten gelieerde instellingen	83
VIII. Organisatie Huizinga Instituut	91
IX. Huizinga promovendi	93

Inleiding

Doelstelling onderwijsprogramma

Het onderwijsprogramma van het Huizinga Instituut is erop gericht promovendi verbonden aan het Huizinga Instituut te scholen in cultuurhistorisch onderzoek. Kernwoorden daarbij zijn ‘interdisciplinariteit’, ‘internationalisering’, ‘verbreding’ en ‘verdieping’.

In het Huizinga Instituut zijn veel verschillende disciplines binnen het cultuurhistorisch onderzoek vertegenwoordigd en het onderwijsprogramma wil deze verschillende disciplines ook nadrukkelijk in vruchtbaar contact met elkaar brengen. Dit wordt niet alleen gerealiseerd door een interdisciplinair cursusaanbod, maar ook omdat promovendi met heel verschillende achtergronden tijdens hun opleiding nauw contact met elkaar hebben.

Het cultuurhistorisch onderzoek is sterk internationaal georiënteerd. Nederlandse onderzoekers houden zich dikwijls bezig met onderzoek naar buitenlandse cultuurgeschiedenis, maar belangrijker is dat de discussie over theorieën en methoden internationaal is. In het onderwijsprogramma zal de internationale component van het cultuurhistorisch onderzoek gestalte krijgen door de organisatie van masterclasses, workshops en samenwerking met buitenlandse onderzoeksinstituten.

In het onderwijsprogramma is tevens ruimte gemaakt voor het ambachtelijke aspect van het promoveren, door cursussen en bijeenkomsten aan te bieden waarin promovendi kunnen leren hun onderzoek(sresultaten) mondeling en schriftelijk te presenteren. Tenslotte probeert het Huizinga Instituut een klimaat te creëren waarin promovendi elkaar gemakkelijk ontmoeten en leren kennen, en waarin ook de contacten tussen promovendi en senior onderzoekers versterkt worden. Immers, iedere onderzoeker van het Huizinga Instituut is, op zijn of haar eigen wijze, bezig met cultuurhistorisch onderzoek en samenwerking en uitwisseling van ervaringen zal het onderzoek uiteindelijk ten goede komen.

Het onderwijsprogramma is opgezet met in het achterhoofd de promovendi van het Huizinga Instituut (ongeacht de duur van hun aanstelling) die via hun promotores zijn aangemeld. Natuurlijk kan het aanbod van onze cursussen en bijeenkomsten - en dat hopen wij van harte - ook interessant zijn voor promovendi van andere onderzoekscholen, voor mensen die promoveren in hun ‘vrije tijd’ (buitenpromovendi), maar ook voor senior onderzoekers van het Huizinga Instituut of andere instellingen. Al deze onderzoekers zijn uiteraard van harte welkom om deel te nemen aan cursussen en bijeenkomsten, al zal in een enkel geval een financiële bijdrage gevraagd worden van mensen die niet bij het Huizinga Instituut (en niet-Logos: Landelijk Overleg Geesteswetenschappelijke Onderzoekscholen) zijn aangesloten. Bij bepaalde activiteiten is een gelimiteerd aantal RMA-studenten, tegen betaling, eveneens toegestaan. Deze studenten moeten wel een gemotiveerd schrijven of getuigschrift ter ondersteuning van de aanmelding indienen.

Opbouw onderwijsprogramma

Het Huizinga Instituut biedt cursussen aan die het terrein van het cultuurhistorisch onderzoek bestrijken en verzorgt daarmee een volledige postdoctorale opleiding voor zijn promovendi.

De opleiding begint met de *Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek* die een brede oriëntatie op het vakgebied geeft. Deze cursus valt uiteen in drie blokken. Na een korte kennismaking tijdens de *Introductie* volgt het blok *Klassieken & Perspectieven*. Promovendi nemen nader kennis van belangrijke en actuele discussies en kunnen zich voorts oriënteren op verschillende ‘ingangen’ in het cultuurhistorische onderzoek. Aan het eind van de basis cursus volgt het blok *Bespreking en Afsluiting*. Hiervoor schrijven de promovendi een paper waarin zij een relatie leggen tussen dat wat in de cursussen en/of de gevolgde ateliers aan bod is gekomen en het eigen onderzoek. Zo

hopen we te bereiken dat de cursus zorgt voor kennisverbreding, methodologische bezinning en deelname aan het lopende wetenschappelijke debat.

Naast dit basispakket is er vanaf het eerste jaar een verplichte deelname aan een aantal van de zogenaamde *Ateliers*, die specialistisch van opzet zijn en waaraan, naast promovendi, ook stafleden en andere senior onderzoekers van 'binnen' en 'buiten' het Huizinga Instituut kunnen deelnemen. In totaal zijn Huizinga promovendi verplicht aan vier ateliers (of masterclasses) deel te nemen. Men voldoet aan de verplichting in minimaal twee en maximaal vier jaar. Tijdens de ateliers is de uitwisseling van onderzoeks*ervaring* belangrijker dan de presentatie van onderzoeks*resultaten*. Ook biedt het Huizinga Instituut de mogelijkheid jaarlijks masterclasses te volgen bij (internationale) cultuurhistorici van faam.

De training van de *mondelijke presentatie* van onderzoekresultaten gebeurt in de eerste plaats in een cursus, meestal in het derde jaar, die daar speciaal op gericht is en, aansluitend, in de mondelinge presentatie van eigen onderzoek door promovendi tijdens het jaarlijkse *promovendi-weekend* in Barchem. Daarnaast is er een cursus die de *schriftelijke presentatie* traint.

Tenslotte moeten alle promovendi ervaring opdoen met *internationale congressen*; niet alleen door ze bij te wonen, maar ook door er een actieve bijdrage aan te leveren. Om voor promovendi in ieder geval de mogelijkheid te creëren deze ervaring op te doen, organiseert het Huizinga Instituut in principe iedere drie à vier jaar een internationaal congres.

Er is binnen het Huizinga Instituut gekozen voor een blijvende deelname aan onderwijsactiviteiten, omdat ook het sociale aspect daarvan, zeker in de latere fase van het onderzoek, van groot belang is gebleken. Wel nemen de opleidingsactiviteiten af in de latere jaren en sluiten ze bovendien steeds directer aan bij het eigen werk: de 'schrijfcursus' gebeurt aan de hand van proefschriftteksten en de cursus 'mondelijke presentatie' wordt mede gebruikt voor de presentatie van eigen onderzoek voor het promovendi-weekend.

Jaarplanning onderwijsprogramma

In het onderwijsprogramma ligt de nadruk enigszins op de periode januari tot en met juni. Er wordt echter gestreefd naar een aanbod gedurende het gehele jaar om tegemoet te komen aan die promovendi die halverwege het jaar starten met hun promotieonderzoek en anders lang moeten wachten alvorens zij aan hun opleiding kunnen beginnen. Ieder jaar in september wordt het nieuwe onderwijsprogramma gepresenteerd. In oktober en november vinden kennismakings- en (eventueel) voortgangsgesprekken plaats. Het promovendiweekend vindt altijd plaats in de week na Pasen en wordt voorafgegaan door een informatiebijeenkomst. Het eerstejaars onderwijs – oftewel de Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek - start eind januari, omdat in die maand nog promovendi aangesteld worden. Uitzonderingen op de jaarplanning worden via de e-mail aan de promovendi bekend gemaakt.

Het concept onderwijsprogramma wordt in principe voor het zomerreces, rond eind juni, afgerond en besproken in de onderwijs- en begeleidingscommissie van het Huizinga Instituut. Het verdient dan ook aanbeveling ideeën voor onderwijsactiviteiten vóór begin juni voor te leggen aan de onderwijscoördinator.

Agenda onderwijsprogramma 2009-2010

2009

- 5 oktober Presentatiecursus
- 12 oktober Promovendisymposium
- 22 oktober Atelier 1. *De autonomie van de literatuur door de eeuwen*
- 6 november Masterclass 1. *Engaging Habermas: Works, Influences, Effects* (Hanco Jürgens, Stefan Müller-Doohm, Harry Kunneman)
- 10 november Masterclass 2. *Collective memory and injustice* (Julia Noordegraaf, Marie-Aude Baronian, UvA)
- 11 november Seminar *Recording Mass Violence*
- 20 november Atelier 2. *Quantitative approaches in cultural history*
- 26 november Masterclass 3. *Understanding nationalism as a global phenomenon* (John Breuilly, LSE)

2010

- 5, 12, 19, 22 en 26 jan. Cursus *Oral history and life stories*
- 18-20 januari Winterschool *Literary Canons and Public Space since 1800*
- 25 januari Atelier 3. *Tijdschriftonderzoek in de geesteswetenschappen*
- 27-28 januari Introductie CCO
- 3 februari CCO 1. *Geschiedenis van de geesteswetenschappen*
- 11 en 25 februari Atelier 4. *Plannen van het promotietraject: timemanagement en projectmanagement*
- 10 feb., 10 mrt., 7, 28 apr., 19 mei, 9 juni Cursus *Het schrijven van een cultuurhistorisch proefschrift*
- 17 februari CCO 2. *Michel Foucault*
CCO 3. *Max Weber*
- 18 februari Voorbespreking Barchem en presenteren
- February 2010 Masterclass 4. *Commerce and science in the Dutch Golden Age* (Harold J. Cook, Wellcome Institute)
- 3 maart CCO 4. *Pierre Bourdieu*
CCO 5. *Walter Benjamin*

Huizinga Instituut

8, 15, 29 maart	Presentatiecursus
12 maart	Atelier 5. <i>De jaren zestig in begrippen</i>
17 maart	CCO 6. Gendergeschiedenis CCO 7. Visuele cultuur
24 maart	Atelier 6. <i>Hoe een wetenschappelijk werk te recenseren?</i>
26 maart	Masterclass 5. <i>Intellectual History as Global History</i> (Siep Stuurman, EUR)
31 maart	CCO 8. <i>Wetenschaps- en medische geschiedenis</i> (ovb)
8-10 april	Promovendisymposium I in Barchem
14 april	CCO 9. <i>Politieke theorie en begripsgeschiedenis</i> CCO 10. <i>Herinneringscultuur</i>
16 april	Masterclass 6. <i>Divided by faith? Religious diversity in early modern Europe</i> (Benjamin Kaplan, UCL)
23 april	Masterclass 7. <i>Self-fashioning Limited Inc.?</i> (Jürgen Pieters, UGent)
12 mei	Afsluiting CCO
30 mei - 6 juni	Internationale cursus in Istanbul – <i>Istanbul: Stad der Contrasten</i>
18 juni 2010	Masterclass 8. <i>Towards a history of memory. Remembering violence in early modern Europe</i> (Judith Pollmann en Erika Kuijpers, UL)
6, 13, 27 sept.	Presentatiecursus
7-9 oktober	Promovendisymposium II in Barchem

Verplichtingen Huizinga-promovendi

Promovendi van het Huizinga Instituut zijn in principe verplicht het programma te volgen; uit het aanbod van de Ateliers/Masterclasses dienen er gedurende de jaren dat men onderwijs volgt vier bijgewoond te worden. Het is zeker mogelijk om in bepaalde gevallen vrijstelling te krijgen, bijvoorbeeld omdat men eerder al trainingen schriftelijke vaardigheden gevolgd heeft of elders een vergelijkbare cursus gevolgd heeft of gaat volgen. Zie verder ook onder ‘eigen invulling van het onderwijsprogramma’. Bij de planning van onderzoek in het buitenland, deelname aan congressen en symposia e.d., zal met de onderwijsverplichtingen rekening gehouden moeten worden. Het onderstaande schema geeft de *urenbelasting* weer van het curriculum dat de promovendus geacht wordt te volgen.

1 ^e jaar	
Introductie	1 ECTS
Klassieken/Perspectieven	5 ECTS
Atelier/masterclass	1 ECTS

Atelier	1 ECTS
Bespreking/afsluiting	1 ECTS
Promovendiweekend	1 ECTS
Totaal	10 ECTS

2 ^e jaar	
Schrijfcursus	3 ECTS
Atelier/masterclass	1 ECTS
Atelier	1 ECTS
Promovendi-weekend	1 ECTS
Totaal	6 ECTS

3 ^e jaar	
Mondelinge presentatie	1 ECTS
Promovendi-weekend/presentatie	4 ECTS
Atelier/masterclass	1 ECTS
Totaal	6 ECTS

4 ^e jaar	
Promovendi-weekend	1 ECTS
Internationaal congres	3 ECTS
Totaal	4 ECTS

Mogelijkheden eigen invulling van het onderwijsprogramma

Het is ook mogelijk om elders, bijvoorbeeld bij andere onderzoekscholen, cursussen te volgen in plaats van onderdelen uit het aanbod van het Huizinga Instituut, met name in plaats van de te volgen ateliers. Te denken valt verder aan cursussen bij onderzoekscholen of -instituten als de Onderzoeksschool Kunstgeschiedenis, Onderzoeksschool Literatuurwetenschap (OSL), het N.W. Posthumus Instituut, Nederlandse Onderzoeksschool Vrouwenstudies (NOV), Onderzoeksschool Wetenschap, Techniek en Moderne Cultuur (WTMC), de Amsterdam School for Cultural Analysis (ASCA) en zo nog enkele meer. Informatie over cursussen bij andere onderzoekscholen is beschikbaar bij de onderwijscoördinator. ***Voor het vervangen van onderwijs bij het Huizinga Instituut door onderwijs elders is toestemming van de onderwijscoördinator nodig.***

Regelmatig willen promovendi cursussen volgen in het buitenland, omdat deze van belang zijn voor hun onderzoek. Ook dergelijke cursussen kunnen onderdelen uit het aangeboden onderwijsprogramma vervangen. Tevens heeft het Huizinga Instituut een klein budget om de onderwijskosten van het bijwonen van dergelijke cursussen (mede) te betalen. ***Over deelname aan buitenlandse cursussen dient eveneens overlegd te worden met de onderwijscoördinator van het Huizinga Instituut.***

Verder zijn er enkele promotores die lokaal of landelijk eigen bijeenkomsten beleggen of cursussen organiseren. Deze bijeenkomsten kunnen soms ook ter vervanging van onderwijsonderdelen gelden. Dit geldt ook voor andere vormen van onderwijs in Huizingaverband. Steeds is overleg vooraf met de onderwijscoördinator gewenst. Verder is ook de 'vrije ruimte' bedoeld voor deelname aan dergelijke activiteiten. Zie voor het aanbod verder onder 'Promotorgebonden onderwijs'.

Het Huizinga Instituut verzorgt geen talencursussen of loopbaan-oriënterende bijeenkomsten. Daarvoor worden de promovendi verwezen naar de universiteiten waaraan zij verbonden zijn, waar gewoonlijk dergelijke cursussen worden aangeboden. Overigens moeten deze cursussen gedaan worden in de ‘vrije ruimte’.

Gang van zaken bij aanstelling als Huizinga-promovendus; beoordeling onderwijs

Bij het begin van haar of zijn aanstelling wordt de promovendus gevraagd contact op te nemen met de onderwijscoördinator van het Huizinga Instituut. In een eerste gesprek verstrekt de promovendus een korte beschrijving van het promotie-onderzoek (niet meer dan een half A4) en eventueel het opleidings- en begeleidingsplan. Er worden afspraken gemaakt over het te volgen onderwijs.

Ieder najaar voert de onderwijscoördinator gesprekken met de promovendi. In het begin van de aanstelling betekent dit vooral een kennismaking en het maken van afspraken over het te volgen onderwijsprogramma (eventueel vervangend onderwijs, invulling van ‘vrije ruimte’). In het tweede, derde en vierde jaar hebben deze gesprekken de vorm van een voortgangsgesprek wat betreft het onderwijs. De promovendi krijgen – op aanvraag - een verklaring waarin staat welke cursussen en/of ateliers zij bij het Huizinga Instituut hebben gevolgd en waarvoor zij, met reden, vrijstelling hebben gekregen. Aan het eind van de opleiding, dus als aan alle verplichtingen voldaan is, krijgen de promovendi indien gewenst een certificaat van het Huizinga Instituut. Het is ook mogelijk per onderdeel een certificaat verkrijgen, mits sprake is van een actieve inbreng bij de betreffende onderwijsactiviteit.

Wanneer de promovendus het onderzoek voltooid heeft en gepromoveerd is, zal zij of hij tegen vergoeding een exemplaar van het proefschrift aan het Huizinga Instituut geven.

Evaluatie onderwijs

Het onderwijsprogramma wordt jaarlijks opgesteld door de onderwijscoördinator, in overleg met een kleine onderwijscommissie bestaande uit de directeur, de promovendiraad en twee senior leden van het Huizinga Instituut. Het wordt besproken in de onderzoek- en onderwijscommissie van het Huizinga Instituut. Zij stellen het voorstel voor het onderwijsprogramma vast, dat vervolgens ter goedkeuring aan het bestuur wordt voorgelegd.

De meeste cursussen van het Huizinga Instituut worden in principe jaarlijks herhaald – in die zin dat onderdelen als *Klassieken & Perspectieven* jaarlijks terugkomen; de inhoud varieert echter per jaar. Alle cursussen worden geëvalueerd. De evaluaties worden besproken in de onderwijscommissie. De resultaten van de evaluaties worden gebruikt bij herzieningen van de cursussen.

Elk jaar worden ateliers georganiseerd; de inhoud daarvan verschilt eveneens per jaar. Leden van het Huizinga Instituut kunnen altijd voorstellen doen voor ateliers. Ook de ateliers worden iedere keer geëvalueerd en de evaluaties worden gebruikt bij het maken van nieuwe plannen.

Ook met de Promovendiraad van het Huizinga Instituut wordt gesproken over het onderwijsprogramma. Het daar gegeven commentaar wordt, met de evaluaties, gebruikt bij het maken van het onderwijsprogramma voor een volgend jaar.

Natuurlijk streeft het Huizinga Instituut ernaar om het onderwijsprogramma zo zinvol en interessant mogelijk te maken. **Wie, buiten de evaluaties om, suggesties voor cursussen en ateliers voor een volgend jaar heeft, wordt van harte uitgenodigd die door te geven aan de onderwijscoördinator.**

Promovendiraad

Elk jaar, op het promovendiweekend, wordt een vertegenwoordiging uit alle Huizinga promovendi gekozen die de zogenaamde promovendiraad vormt. Deze bestaat uit vijf promovendi:

Kees-Jan van Klaveren – Universiteit van Amsterdam (C.J.vanKlaveren@uva.nl)
Gwenny van Hasselt – Erasmus Universiteit Rotterdam (vanhasselt@fhk.eur.nl)
Rutger Helmers – Universiteit Utrecht (R.M.Helmerts@uu.nl)
Marianne Eekhout – Universiteit Leiden (m.f.d.eekhout@let.leidenuniv.nl)
Sjoerd Keulen – Universiteit van Amsterdam (S.J.Keulen@uva.nl)

De promovendiraad is steeds betrokken bij de planning en de evaluatie van het onderwijs en fungeert als aanspreekpunt voor de promovendi en onderwijscoördinator met wie zij regelmatig overlegt. Wie op de hoogte wil blijven van alle ontwikkelingen, contact wil houden met andere promovendi, of zelf eens een leuke workshop wil organiseren meldt zich aan bij de groep “Huizinga Instituut” op Facebook. Vragen en suggesties kunnen als altijd naar: promovendiraadhuizinga@gmail.com.

Faciliteiten voor Huizinga-promovendi

Het Huizinga Instituut biedt zijn promovendi, naast het onderwijs, ook nog enkele andere faciliteiten. Bij hun aanstelling ontvangen de promovendi, behalve informatie over het Huizinga Instituut, het boekje *Promotie-onderzoek* waarin alle promovendi met hun onderzoek vermeld staan. Daarnaast geeft het Huizinga Instituut 3 tot 4 keer per jaar een nieuwsbrief uit, *Huizinga Nieuws*. Hierin staat onder andere vermeld welke onderwijsactiviteiten op de agenda staan. Ook krijgen nieuwe promovendi hierin de gelegenheid zichzelf en hun onderzoek te presenteren.

Bovendien is er op het bureau een kleine, maar groeiende handbibliotheek beschikbaar, met het Woordenboek der Nederlandse Taal, Reeks Nederlandse Begripsgeschiedenis, Handbuch politisch-sozialer Grundbegriffe in Frankreich 1680-1820 en Geschichtliche Grundbegriffe. Mensen die geïnteresseerd zijn in nationale beeldvorming worden verwezen naar de website <http://www.hum.uva.nl/images>. De genoemde titels kunnen op afspraak geraadpleegd worden. In deze handbibliotheek worden ook de proefschriften van Huizinga-promovendi opgenomen.

Het Huizinga Instituut kent een vijftiental project- en werkgroepen met (soms) eigen tijdschriften, bijeenkomsten of nieuwsbrieven. Gegevens over deze groepen, waarbij men zich als lid kan aanmelden, staan achter in deze gids vermeld. Deelname aan werkgroepbijeenkomsten kan, in overleg met de onderwijscoördinator, in sommige gevallen worden aangemerkt als onderwijsactiviteit.

Kosten deelname onderwijsprogramma Huizinga-promovendi

Het onderwijsprogramma van het Huizinga Instituut is gratis toegankelijk voor de promovendi van het Huizinga Instituut, met uitzondering van een kleine eigen bijdrage voor sommige bijeenkomsten-met-overnachting. Koffie, thee, en eventuele lunch of borrel zijn voor rekening van het Huizinga Instituut. Reiskosten dienen in principe gedeclareerd te worden bij de instelling waarbij de promovendi zijn aangesteld.

N.B.: met andere, verwante onderzoekscholen (Logos) is afgesproken dat in principe een systeem van ‘gesloten beurzen’ gehanteerd zal worden.

Informatie voor promovendi van elders en andere belangstellenden

Het gehele onderwijsprogramma van het Huizinga Instituut is in principe toegankelijk voor alle belangstellenden. Zeker de *Ateliers* hebben een open karakter. Voor de cursussen geldt dat in mindere mate; voor het promovendiweekend en de masterclasses het minst. Wie wil deelnemen kan zich via de e-mail bij ons aanmelden. Mocht er plaatsgebrek zijn, dan gaan Huizinga-promovendi (bij de Ateliers: ook Huizingaleden) vóór. In enkele gevallen zijn er kosten verbonden aan deelname. Dit staat dan vermeld bij de beschrijving van de cursussen en ateliers. Researchmasterstudenten kunnen eveneens bij bepaalde onderdelen, tegen betaling, worden toegelaten. Om hiervoor in aanmerking te komen dienen zij een gemotiveerde aanvraag of getuigschrift (bijv. van de scriptiebegeleider) te overleggen aan de onderwijscoördinator.

De onderwijsgids in het kort

Het onderwijs in het programma is in zes secties onderverdeeld:

Sectie I. Cursussen. Dit zijn deels verplichte, elk jaar terugkerende cursussen voor Huizinga promovendi.

Sectie II. Ateliers. Dit zijn workshop-achtige bijeenkomsten van een of twee dagen die per jaar wisselen van thematiek en waaraan Huizinga-promovendi en senior onderzoekers deelnemen en een actieve bijdrage leveren. In totaal zijn Huizinga-promovendi tot deelname aan vier ateliers (of masterclasses) verplicht. Zij beginnen met deelname aan de ateliers vanaf het eerste jaar en moeten aan de verplichting in minimaal twee en maximaal vier jaar hebben voldaan.

Sectie III. Masterclasses. Dit zijn bijeenkomsten van een dag of middag, die worden gegeven en geleid door een cultuurhistoricus van (inter)nationale naam. Het aantal deelnemers is beperkt en vooraf vastgesteld. De bijeenkomsten dragen een besloten karakter en zijn exclusief voor Huizinga-promovendi. Ouderejaarspromovendi krijgen voorrang indien het aantal geïnteresseerden te groot is.

Sectie IV. Internationale activiteiten/symposia/congressen. Het internationale onderwijsaanbod, veelal in de vorm van congressen en van de cursussen aan het Nederlands Instituut in Sint Petersburg, is met name bedoeld voor de ouderejaars. Ook eerstejaars komen op grond van goede motivaties voor deelname in aanmerking.

Sectie V. Samenwerkingsprojecten en werkgroepen. Het Huizinga Instituut kent sinds zijn oprichting diverse project-en werkgroepen die in meer of mindere mate bijeenkomsten plannen, congressen organiseren of nieuwsbrieven uitgeven.

Sectie VI. Promotor- of begeleider gebonden onderwijs. Een aantal promotores en begeleiders heeft een eigen meer of minder formeel circuit van bijeenkomsten voor hun promovendi die tevens toegankelijk zijn voor andere Huizinga-promovendi en waarvoor men zich bij de betreffende docent kan aanmelden. Deze sectie valt onder de vrije ruimte van te volgen onderwijs.

Sectie VII. Onderwijs/activiteiten gelieerde instellingen. In deze sectie vind je informatie over onderwijs of andersoortige activiteiten van aan het Huizinga Instituut gelieerde instellingen. Dit zijn instituten waarin Huizinga promovendi participeren, zoals het Graduiertenkolleg van het Duitsland Instituut Amsterdam.

Inlichtingen, aanmelding en afmelding

U kunt zich voor de diverse cursussen en ateliers aanmelden via de e-mail. Na aanmelding ontvangt u een ontvangstbevestiging.

Secretariaat Huizinga Instituut
Spuistraat 134
1012 VB Amsterdam
Telefoon : 020 525 4433
Fax: 020 525 4692
E-mail: huizinga-fgw@uva.nl

Wie zich voor een opleidingsactiviteit heeft aangemeld, ontvangt van tevoren het definitieve programma met plaats, tijd e.d., alsmede (een opgave van) het te lezen materiaal en eventuele opdrachten.

Wie zich aanmeldt voor een cursus of bijeenkomst, wordt geacht deze ook daadwerkelijk bij te wonen en goed voor te bereiden. Wie door ziekte of onvoorziene omstandigheden toch verhinderd blijkt te zijn, dient zich tijdig af te melden bij de onderwijscoördinator. Bij cursussen waarvoor kosten in rekening worden gebracht bij het Huizinga Instituut geldt dat deze kosten betaald moet worden door de afwezige promovendus die zich niet tijdig afgemeld heeft. Deze regel is nodig, enerzijds om te zorgen dat de bijeenkomsten vruchtbaar zijn, anderzijds om te voorkomen dat er onnodige kosten voor cursusgelden, readers, koffie, thee, lunches e.d. worden gemaakt.

I. Cursussen

1. Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek

Bestemd voor: promovendi in het 1e jaar van hun opleiding (verplicht)
Aanmelding: huizinga-fgw@uva.nl

In deze cursus maken de promovendi kennis met verschillende benaderingen binnen het cultuurhistorische onderzoek. De cursus wil promovendi op de hoogte brengen van lopende discussies binnen het cultuurhistorische onderzoeksveld en de termen waarin dat gebeurt, en beoogt hen belangrijke ‘klassiekers’ op dit terrein te leren kennen en promovendi te informeren over mogelijke cultuurhistorische bronnen en hun gebruiksmogelijkheden. Het startpunt voor de cultuurhistorische verkenningen vormt het promotieonderzoek van de deelnemers. Aan het eind van de cursus moeten de promovendi een korte paper schrijven waarin zij hun eigen onderzoek situeren binnen de verschillende benaderingen van het cultuurhistorische veld en positie bepalen ten opzichte van één of meerdere lopende debatten. Daarbij mogen de promovendi ook gebruik maken van kennis, opgedaan tijdens de al gevolgde ateliers/masterclasses.

De cursus begint met een kennismaking en introductie van twee dagen. Daarna volgt het blok *Klassieken & Perspectieven* waarin methodologische en actuele discussies in het cultuurhistorisch onderzoek centraal staan. In mei schrijven de promovendi dan een paper, die aan het eind van de cursus besproken en becommentarieerd wordt. Het is mogelijk op basis van clustering van de onderzoeken een gezamenlijk paper te schrijven.

Eerstejaars promovendi nemen in principe deel aan alle onderdelen van de cursus. De introductie, de paper en de afsluitende bespreking vormen, samen met het onderdeel *Klassieken en Perspectieven*, de kern van de cursus. De teksten, voorbereidende opdrachten en instructies voor de verschillende onderdelen van de cursus worden tijdig onder de deelnemers verspreid. De coördinatie voor de gehele *Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek* is in handen van de onderwijscoördinator.

1a. Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek: *Introductie*

Bestemd voor:	promovendi in het 1e jaar van hun opleiding (verplicht)
Urenbelasting:	1 ECTS
Datum:	woensdag 27 en donderdag 28 januari 2010
Locatie:	Dag 1: Kanunnikenzaal, Academiegebouw, Utrecht, Domplein 29 Dag 2: Kanunnikenzaal, Academiegebouw, Utrecht, Domplein 29
Docent(en):	dr. Jeroen Koch en prof. dr. Ed Jonker (beiden UU)
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga promovendi:	geen
Kosten anderen (niet-Logos):	€ 100

Tijdens deze dagen maken de promovendi kennis met elkaar en met elkaars onderzoek. Het belangrijkste op deze dagen zijn de presentaties en onderlinge bespreking van de onderzoeksvoorstellen van de deelnemende promovendi met als leidende vraag: 'Op hoeveel verschillende manieren kun je de verschillen tussen jullie onderzoek definiëren?' Het doel van deze bespreking is zicht te krijgen op de gehanteerde benaderingen in het onderzoek van de promovendi.

De ochtendsessies van 27 en 28 januari zijn gewijd aan de bespreking van de literatuur. De promovendi formuleren naar aanleiding hiervan ieder een stelling die uiterlijk *donderdag 14 januari* (per e-mail) wordt ingeleverd bij de onderwijscoördinator. De stellingen zullen van tevoren onder de docenten en deelnemers worden verspreid en worden op de dag zelf ter discussie gesteld.

De middagen zullen gewijd zijn aan 10 minuten presentaties per promovendus. Deze presentaties zijn gebaseerd hetzij op het onderzoeksvoorstel hetzij op het al verrichte onderzoek. Na elke presentatie volgt steeds 10 minuten discussie. Bij de presentaties zal, indien nodig, worden gestreefd naar thematische en/of chronologische clustering.

Ter voorbereiding en verduidelijking zullen de teksten en een korte cursushandleiding tijdig - rond begin december - aan alle deelnemers worden gestuurd.

Literatuur

Peter Burke, *What is Cultural History?* (Cambridge 2004).

Gabrielle M. Spiegel, 'Introduction', in: idem, ed., *Practicing History. New Directions in Historical Writing after the Linguistic Turn* (New York, London 2005), 1-31.

Sarah Maza, 'Stephen Greenblatt, New Historicism, and Cultural History, Or, What we Talk About When We Talk About Interdisciplinarity', *Modern Intellectual History* 1, 2 (2004), 249-265.

Johan Huizinga, 'De cultuurgeschiedenis vindt haar voornaamste taak in het morfologische begrijpen en beschrijven der beschavingen in haar bijzonder en daadwerkelijk verloop', in: J. Huizinga, *Cultuurhistorische Verkenningen* (Haarlem 1929), 49-71.

1b. Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek: *Klassieken & Perspectieven*

Bestemd voor:	promovendi in het 1e jaar van hun opleiding (verplicht); alle ouderejaars
Urenbelasting:	5 ECTS
Data:	zie hieronder
Locatie:	Zaal 101, Bungehuis, Spuistraat 210 te Amsterdam
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga promovendi:	geen
Kosten anderen (niet-Logos):	€ 250

Aanbevolen literatuur: Peter Burke, *What is Cultural History* (Cambridge, 2004).

KLASSIEKEN

Woe. 3 februari

10.15-12.15	1	Introductie: Geschiedenis van de geesteswetenschappen	Rens Bod (UvA)
-------------	---	---	----------------

Woe. 17 februari

10.15-12.15	2	Michel Foucault	Mieke Aerts (UvA)
13.15-15.15	3	Max Weber	Floris Cohen (UU)

Woe. 3 maart

10.15-12.15	4	Pierre Bourdieu	André van der Velden (UU)
13.15-15.15	5	Walter Benjamin	Marc de Wilde (UvA)

PERSPECTIEVEN

Woe. 17 maart

10.15-12.15	6	Gender	Kristien Steenbergh (VU)
13.15-15.15	7	Visuele cultuur	Marga Altena (RU)

Woe. 31 maart

10.00-12.30	8	Wetenschaps- en medische geschiedenis (ovb)	Catrien Santing (RUG) en Frans van Lunteren (UL)
-------------	---	---	--

Woe. 14 april

10.15-12.15	9	Politieke theorie en begripsgeschiedenis	Hanco Jürgens (DIA)
13.15-15.15	10	Herinneringscultuur	Maria Grever (EUR)

1c. Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek: *bespreking papers en afsluiting*

Bestemd voor:	promovendi in het 1e jaar van hun opleiding (verplicht)
Urenbelasting:	1 ECTS
Datum:	woensdag 12 mei 2010 (deadline paper: 29 april)
Tijd:	van 10.00 tot 17.00 uur
Locatie:	Belle van Zuylenzaal, Academiegebouw, Domplein 29 te Utrecht
Docent(en):	dr. Jeroen Koch en prof. dr. Ed Jonker (beiden UU)

Deze bijeenkomst vormt de afsluiting van de *Cursus Cultuurhistorisch Onderzoek*, waarvoor alle deelnemers een paper van minimaal 5 en maximaal 8 pagina's schrijven. De paper moet een methodische en cultuurhistorische reflectie zijn op je eigen onderzoek, geïnspireerd en gebaseerd op de gevolgde cursus en/of atelier(s). De papers dienen voorafgaand aan de bijeenkomst bestudeerd te worden. Tijdens de dag zelf zal vervolgens aan iedereen worden gevraagd een korte presentatie te verzorgen, waarbij een collega-promovendus optreedt als referent. De deelnemers kunnen kiezen voor thematische clustering van hun onderzoek en voor een gezamenlijke presentatie. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling deze paper te gebruiken als evaluatieformulier. Het gaat hier om een inhoudelijke bezinning op hetgeen aan bod is gekomen tijdens de introductie en/of het blok klassieken en perspectieven. Inhaken op discussies tijdens andere ateliers of masterclasses is uiteraard ook toegestaan. De deadline voor inlevering van het paper is **29 april 2010**.

2. Cursus Schrijven van een cultuurhistorisch proefschrift: een efficiënter schrijfproces en een betere stijl.

Course Writing your dissertation in English

Bestemd voor:	promovendi in het 2 ^e (eventueel 3 ^e) jaar van hun opleiding
Urenbelasting:	3 ECTS
Data:	zie hieronder
Tijd:	van 14.15 tot 17.00 uur
Locatie:	Zaal 101, Bungehuis, Spuistraat 210 te Amsterdam
Docent(en):	dr. A. Francisca Snoeck Henkemans, leerstoelgroep Taalbeheersing, argumentatietheorie en retorica, UvA
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga promovendi:	geen
Kosten anderen:	€ 675
Maximaal aantal deelnemers:	12

In deze cursus wordt aandacht besteed aan de schriftelijke presentatie van onderzoeksresultaten door promovendi, met name in het proefschrift. Ook worden er adviezen gegeven om het schrijfproces zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. De cursisten leveren een aantal teksten in over hun eigen onderzoek die door de overige deelnemers en de docent van commentaar worden voorzien.

De cursus kan zowel in de beginfase van het onderzoek gevolgd worden als in een later stadium. Voor meer gevorderde promovendi biedt de cursus de gelegenheid om commentaar op concepthoofdstukken te krijgen. Voor beginners kan de cursus een stimulans zijn om al in een vroeg stadium met schrijven te beginnen. Indien zij dit willen, kunnen zij in een later stadium wanneer ze al een of meer hoofdstukken hebben liggen nogmaals aan de cursus deelnemen. In plaats van concepthoofdstukken maken beginnende promovendi een paar korte schrijfoopdrachten naar aanleiding van hun onderzoek. Na afloop van de cursus is er een individuele nabespreking van de resultaten. Ook is er altijd de gelegenheid om later nog een hoofdstuk door de docent van commentaar te laten voorzien.

Writing in English?

This course will be open also to PhD candidates who are writing their dissertation in English, even if they have little command of Dutch. Lecturing will then (partly) take place in English, depending on the composition of the group. Using blackboard, literature will be made available in both languages. Participants will learn how to present their research results and will develop tools to improve their writing process. You can participate in this course during various stages of your project (yet preferably not when you just have started). Beginners may be stimulated in starting to write; they receive several short writing assignments. PhD students who are already further on in the process are given the opportunity to hand in complete (concept) chapters and to receive profound comment. After the course is finished the participants will be invited for an individual meeting to discuss the results.

Literatuur

De onderstaande literatuur wordt ruim voor de eerste bijeenkomst aan de deelnemers toegezonden en dient voor deze bijeenkomst bestudeerd te zijn:

F.H. van Eemeren, R. Grootendorst en A.F. Snoeck Henkemans, *Argumentatie. Inleiding in het analyseren, beoordelen en houden van betogen* (Groningen, 1995). Hoofdstuk 5 en 9.
A.F. Snoeck Henkemans, *Schrijven. Handleiding voor het opstellen van zakelijke teksten* (Groningen, 1989).

Programma

datum	college	onderwerp
10 februari 2010	1	Opzet en indeling programma Korte samenvatting schrijftheorie Bespreking voorbeeldtekstjes
10 maart 2010	2	Bespreking opdracht 1
7 april 2010	3	Bespreking opdracht 1
28 april 2010	4	Bespreking opdracht 2
19 mei 2010	5	Bespreking opdracht 2
9 juni 2010	6	Bespreking opdracht 2

*Individuele bespreking herschrijving opdracht 1 of 2: op afspraak.

Opdrachten/ assignments

Alle ingeleverde teksten worden door alle deelnemers gelezen. Tijdens het college is er gelegenheid om commentaar op elkaars teksten te geven. Voor opdracht 2 geldt daarnaast dat steeds een deelnemer een commentaar in de vorm van een mondeling referaat voorbereidt. Opdrachten dienen uiterlijk een week van tevoren aan alle deelnemers en de docent te worden toegezonden.

The participants will read all assignments and are invited to comment on eachothers papers. Separate participants are appointed for the second assignment; they have to prepare a commentary in advance. The assignments will be sent to the teacher and other participants at least a week before the class takes place.

- 1** **Beginners:** Schrijf een tekst van 2 A4 over onderwerp en belang van je eigen onderzoek
Of
Gevorderden: Schrijf een inleiding en een (voorlopige) inhoudsopgave
- 2** **Beginners:** Schrijf een betoog van 3 à 4 A4, over je eigen onderzoek
Of
Gevorderden: Schrijf een substantiële paragraaf of hoofdstuk van de dissertatie (er kunnen maximaal 20 pagina's besproken worden)

Een van deze beide opdrachten wordt herschreven en na afloop van de cursus individueel met de docent besproken.

3. Cursus Het houden van een mondelinge presentatie

Bestemd voor:	promovendi in het 3e jaar van hun opleiding die een lezing geven tijdens het promovendi-symposium in Barchem
Urenbelasting:	1 ECTS
Data:	zie hieronder
Locatie:	Zaal 101 en 420, Bungehuis, Spuistraat 210 te Amsterdam
Docent(en):	Mascha Furth en Anneruth Wibaut
Aanmelding:	promovendi die een presentatie houden tijdens de promovendi-symposia zijn daarmee aangemeld voor deze cursus. Aanmelding door anderen is niet mogelijk.
Kosten Huizinga promovendi:	geen
Kosten anderen:	€ 675

De cursus ‘Het houden van een mondelinge presentatie’ dient als voorbereiding voor promovendi van het Huizinga Instituut die een presentatie moeten geven van hun onderzoek tijdens het promovendi-symposium in Barchem. Er is gekozen voor een geconcentreerde cursusvorm, en daarmee voor drie bijeenkomsten van een hele dag. Tijdens de eerste bijeenkomst houden de promovendi een korte presentatie waarmee ze hun onderzoek introduceren. Tijdens latere presentaties zal worden ingegaan op aspecten van de onderzoeksonderwerpen. De presentaties zullen eventueel op video worden opgenomen en daarna worden teruggekeken. De presentaties worden becommentarieerd door de docent en mede-promovendi. Als achtergrondinformatie wordt literatuur opgegeven die zelfstandig gelezen kan worden. Deze cursus duurt 3 hele dagen. Daarna zijn de cursisten een weekend bijeen (Barchemsymposium) om een proefpresentatie te houden over hun onderzoek, in het bijzijn van hun referenten.

Er wordt groepsgewijs en individueel geoefend. De groepsoefeningen omvatten:

- Spraak- en ademhalings- en ontspanningsoefeningen
- Oefeningen voor houding en gebaar
- Oefeningen voor pakkende begin- en slotzinnen en/of -gebaren
- Oefeningen om de fantasie en het vermogen tot beeldend spreken te stimuleren
- Oefeningen om betrokken te zijn bij het publiek en om de mate van tegenwoordigheid van geest te vergroten
- Werken met een spreeschema
- Omzetten van schrijf- in spreektaal

In verband met het grote aantal promovendi dat dit jaar een presentatie zal geven, is besloten twee maal een promovendisymposium te houden. Beide symposia vinden plaats in Barchem. Dit heeft tot gevolg dat ook de presentatiecursus twee keer wordt aangeboden; voor de voorjaarsgroep in maart, voor de najaarsgroep in september.

Op *donderdag 18 februari om 16.00 uur* vindt een voorbespreking plaats (voor iedereen, dus voor-en najaars sprekers) over doel en opzet van de presentatiecursus en het symposium in Barchem. Zowel de onderwijscoördinator als één van de docenten van de presentatiecursus zullen dan aanwezig zijn. De bijeenkomst wordt afgesloten met een borrel.

Barchem 8-10 april

Presentatiecursus: maandag 8, 15 en 29 maart

Sprekers:

Iris Burgers
Marieke Meeuwenoord
Eva Moraal
Anna Voolstra
Beerd Beukenhorst
Marjet Brolsma
Inge-Marlies Sanders
Vera Sýkora
Robin Buning
Caroline Drieënhuizen
Nina Geerdink
Ron Gruijters
Martijn Kleppe
Merel Leeman
Mirella Marini
Roumiana Popova
Mart Rutjes
Maarten Ternede

Barchem 7-9 oktober

Presentatiecursus: 6, 13 en 27 september

Sprekers:

Robbert-Jan Adriaansen
Tessel Bauduin
Gwenny van Hasselt
Erik Jacobs
Matthijs Wieldraaijer
Robert-Jan Wille
Lieke Stelling
Tim Nicolaye
Rick Honings
Rutger Helmers
Ronald Kroeze
Harm Langenkamp
Maarten van den Bos
Joris Oddens
Paul van Trigt
Feike Dietz
Arjen Dijkstra
Tim Nicolaye

4. Cursus Neolatijn

Bestemd voor:	alle promovendi (voor promovendi die in hun onderzoek met Latijnse teksten te maken hebben en bij het lezen daarvan ondersteuning nodig hebben)
Urenbelasting:	wisselend
Data:	De bijeenkomsten vinden in de avonden plaats.
Locatie:	Leiden
Docent(en):	dr. Jan Waszink
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga promovendi:	geen
Kosten anderen (niet-Logos):	afhankelijk van het aantal bijeenkomsten

---

Belangstellenden voor Neolatijn wordt verzocht zich aan te melden bij de onderwijscoördinator, zodat zij bericht kunnen ontvangen wanneer de bijeenkomsten hervat worden.

De deelnemers kiezen zelf de door hen te lezen Neolatijnse teksten. Deze teksten worden tijdens de bijeenkomsten besproken.

Aanbevolen literatuur

- Nuttige handboekjes:
  - de grammatica van Van der Heyde (antiquarisch redelijk verkrijgbaar);
  - de methode Tirocinium Latinum (niet de 'Kleine Latijnse Grammatica', maar het gewone lesboek).
  - de grammatica van Vroom.
  - Ook aan te bevelen is het woordenboek van H. Pinkster; dit heeft ook een afdeling grammatica.
- Leuk en makkelijk te lezen:
  - Enea Silvio Piccolomini, *Euryalus et Lucretia*. Dit liefdesverhaal is te krijgen in een goedkoop Reclam-deeltje, dus met een Duitse vertaling erbij, en zou met de gemiddelde middelbare schoolkennis en wat inzet wel te doen moeten zijn.

5. Course Oral History and Life Stories

Candidates:	all PhD-students
Credits:	3 ECTS
Data:	5, 12, 19, 22 en 26 January 2010
Time:	13.00 - 16.00 pm
Place:	Room 319, PC Hoofthuis, Spuistraat 134 te Amsterdam
Teacher:	prof. dr. Selma Leydesdorff
Registration:	huizinga-fgw@uva.nl
Fee Huizinga members:	none
Fee others (niet-Logos):	€ 250
Max. number of participants:	12

Memory is volatile, it is not a source we can trust as we can with some other data. Memory work is about finding many approaches to what happened and many interpretations. In this course we shall look at oral history and the life story approach in order to analyze the kind of knowledge we find when we interview about memory and the past. Personal histories and (auto) biographies have traditionally played an important role in historical, sociological, cultural and gender studies. The meaning and significance of personal experiences are central to such research. Personal experiences are sometimes used to prove the existence of unfamiliar viewpoints and unknown histories. This course seeks critically to reflect upon the status of such knowledge, and on the ways in which it is produced. What kinds of insights, for instance, may or may not be discovered through personal interviews? What is the relation between the spoken and the written word? What do images mean in relation to sound? To what extent and in what contexts can individual responses be seen to acquire general significance?

General starting-point for discussion is the study of life stories and oral history traditions in the social sciences. In due course, additional attention will be paid to alternative modes of in-depth interviews. Issues to be investigated in particular concern the questions of intersubjectivity; (self) reflection; identification with the Other and her/his past; and the interviewer's role in the process of meaning/knowledge production. What are our responsibilities towards people we interview, and does this change when we deal with gender studies. What does closeness mean, what is distance? Do we have to agree with our interviewees? Is there a special feminist responsibility, and what does academic research mean.

During the course students will be asked to participate by preparing commentaries on the literature. The students will write a final paper on the design of an interview project they might intend to do or actually are doing. They will discuss in 4 to 5 pages the questions that can be answered by interviews, and the kind of material they will get through this method.

Deadline for registration: 20 November 2009

II. Ateliers

Omdat de groep promovendi waarvoor het Huizinga Instituut onderwijs verzorgt heel divers is en er per specialisatie niet altijd evenveel promovendi zijn, is het weinig zinvol gebleken een groot scala van gespecialiseerde cursussen aan te bieden. In plaats daarvan organiseert het Huizinga Instituut jaarlijks een aantal ateliers. Een atelier is een activiteit rond een bepaald thema waarin in het algemeen zowel promovendi als senior onderzoekers kunnen participeren. Ateliers kunnen verschillende vormen aannemen: bijeenkomsten rond een bepaald thema, het bespreken van nieuw verschenen literatuur, een bezoek aan een buitenlands onderzoekcentrum. Tijdens de ateliers is de uitwisseling van onderzoek*ervaring* belangrijker dan de presentatie van onderzoek*resultaten*. Het gaat bij ateliers vooral om lopend onderzoek. Promovendi leveren een actieve bijdrage aan de ateliers, als sprekers, co-referenten, discussiepartners, maar in sommige gevallen ook als organisatoren.

Tijdens het cursusjaar 2009-2010 biedt het Huizinga Instituut 6 ateliers aan, waaruit promovendi vanaf hun eerste jaar kunnen kiezen. In totaal volgen Huizinga promovendi vier ateliers (of masterclasses), in minimaal twee en maximaal vier jaar. Daarnaast staan de ateliers open voor deelname van alle onderzoekers.

Atelier 1. De autonomie van de literatuur door de eeuwen

Coördinatie:	Rick Honings (UL), Sander Bax (UvT), Edwin Praat (UvA), Sarah Beeks (UA), Nina Geerdink (VU)
Bestemd voor:	alle promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS
Datum:	donderdag 22 oktober 2009
Tijd:	van 10.00 tot 16.00 uur
Locatie:	Ravensteinzaal aan de Kromme Nieuwegracht 80, Utrecht
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga leden:	geen
Kosten anderen (niet Logos):	€ 50

Op 12 december 2008 organiseerden OSL en Huizinga een gezamenlijke workshop rondom het thema ‘autonomie van de literatuur’. De belangstelling voor dat thema is alomtegenwoordig in de bestudering van de moderne Nederlandse literatuur. De oorzaak daarvan kan gevonden worden in de belangstelling die modern letterkundigen sinds de jaren negentig hebben opgevat voor institutioneel / functioneel onderzoek aan de ene kant (wie bepaalde op welk moment in tijd wat er tot de literatuur werd gerekend?) en contextueel onderzoek aan de andere kant (hoe reageert literatuur op de maatschappelijke ontwikkelingen in de wereld om haar heen?) Voor de letterkundigen met belangstelling voor de Middeleeuwen en de vroegmoderne tijd was die belangstelling al langer vanzelfsprekend en er werd wel gezegd dat nu ook de modernen ‘eindelijk’ oog begonnen te krijgen voor de context.

Maar zo eenvoudig ligt het niet. De moderne letterkunde had namelijk te maken met een fenomeen dat de oude letterkunde vreemd was: de autonomie van de literatuur. Vanaf het einde van de achttiende eeuw waarin de romantische esthetische filosofie opkwam en waarin Kant zijn *Kritik der Urteilskraft* (1790) schreef, wordt literatuur immers opgevat als een autonoom functionerend geheel. Kant spreekt over ‘belangeloosheid’; Schiller gebruikt de metafoor van het ‘spel’. Deze esthetische filosofie bracht een nieuw denken op verschillende terreinen die aan elkaar verwant zijn, maar elkaar niet volledig overlappen: het engagement van de kunstenaar (die moest zich eerst los maken van de wereld om haar vervolgens te bekritisieren), over de subjectiviteit van de kunstenaar (de literatuur was een domein waarin vrijheden beleden kunnen worden die in de maatschappij – nog - niet mogelijk waren) en de immanentie van het kunstwerk (dat werd een in zichzelf besloten geheel dat hooguit indirect en op een hoogst ambigue manier naar de buitenwereld verwijst).

Die autonomie was niet alleen een probleem van de esthetica, maar had ook sterk te maken met een nieuw denken over de relatie tussen kunstenaar en publiek. Vanaf de Romantiek begonnen schrijvers zich los te maken van hun burgerlijke functie. Ze zagen zichzelf als genieën die zich aan de burgerij onttrokken. In de loop van de negentiende eeuw leidde dat onder meer tot wat wel de ‘autonomisering’ van het literaire veld wordt genoemd. Kunstenaars maakten deel uit van een autonoom literair veld dat zich onderscheidde van de buitenwereld doordat er andere (economische) wetten gelden. En in dat literaire veld ontstonden mechanismen die nogal sterk afweken van de literair-historische traditie: de eis van originaliteit, de strategie van de avant-garde en een voortdurende strijd om de hegemonie.

Om als onderzoeker van de moderne literatuur oog te hebben voor de maatschappelijke betrokkenheid van de literatuur, voor het functioneren van literatuur in de samenleving en voor de relatie tussen literaire en politieke ontwikkelingen, moet je dus oog hebben voor het fenomeen van de autonomie van de literatuur in haar complexiteit. Dat verklaart waarschijnlijk de populariteit van het onderzoek naar dit fenomeen.

In deze workshop willen wij het probleem breder trekken dan het gebied van de moderne letterkunde. De nieuwe Taalunie-literatuurgeschiedenis waarvan nu om het half jaar een deel verschijnt, heeft als uitgangspunt het functioneren van literatuur in de samenleving. Nu *Stemmen op schrift* (van het begin tot 1400), *Het gevleugelde woord* (1400-1550), *Een vaderland voor de muzen* (1550-1700) en *Alles is taal geworden* (1800-1900) verschenen zijn, lijkt er daarmee veel materiaal te liggen om te kijken naar mogelijke vormen van autonomisering in de perioden voor 1880. Zijn er in de negentiende eeuw (in de kringen rond Bilderdijk en Potgieter) niet ook al sporen te vinden van een schrijverschap dat we achteraf als autonomistisch kunnen betitelen? En zijn er in hun werk/poëtica geen sporen te vinden van de romantische esthetische filosofie? En wat te denken van het optreden van zeventiende ‘grote’ auteurs als Vondel en Hooft: hoe gaven zij in hun eigen tijd vorm aan het beeld van ‘groot schrijver’. Met andere woorden: is het niet mogelijk om de theorievorming rondom de autonomie van de literatuur in te zetten om de relatie tussen literatuur en wereld in verschillende eeuwen met elkaar te vergelijken. Is autonomie niet een zeer geschikte sleutel om over de grenzen van het eigen tijdvak heen inzicht te verwerven in de ontwikkeling van de geschiedenis van de literatuur?

Atelier 2. Quantitative methods in cultural history

Coördination	Suzan van Dijk (UU)
Att.:	all PhD-students
Credits :	1 ECTS
Date:	Friday 20 November 2009
Time:	11.00 to 17.00 hrs.
Venue:	Huygens Instituut, The Hague
Registration:	huizinga-fgw@uva.nl
Fee Huizinga members:	none
Fee others (non Logos):	€ 50

The NWO project and Huizinga Working Group "New approaches to European Women's Writing" (NEWW) will organise a one-day workshop to be held on 20 November 2009, at the Huygens Institute The Hague. It will be the third of a long term series that allows researchers and graduate students to discuss their work, together and with invited experts.

The theme of this workshop is: **Quantitative methods in cultural history.**

It will be an occasion to continue discussions recently undertaken (in Dutch) at the Dutch Academy of Arts and Sciences (KNAW) in a symposium entitled: "Innovation in the Humanities: Technics or Theory?".

Keynote speaker: **Franco Moretti** (Stanford University VS), author of: *Graphs, maps, trees. Abstract models for a literary history* (London/New York 2005).

Other speakers include: Madeleine Jeay (McMaster University Hamilton Canada), Joris van Zundert (Huygens Institute) and other researchers involved in the NEWW project.

PhD-students using quantitative methods are invited to send a proposal for the afternoon session, which – to be sure – will not be restricted to discuss *women's* literary history.

Abstracts can be sent to Suzan van Dijk.

More information: http://www.womenwriters.nl/index.php/20_November_2009

Meetingplace:

Huygens Institute, The Hague

Atelier 3. Tijdschriftonderzoek in de geesteswetenschappen

Coördinatie:	Maaïke Koffeman en Mathijs Sanders (RU Nijmegen)
Bestemd voor:	alle promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS
Datum:	maandag 25 januari 2010
Tijd:	van 10.00 tot 16.00 uur
Locatie:	zaal 101, Bungehuis, Spuistraat 210, Amsterdam
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga leden:	geen
Kosten anderen (niet Logos):	€ 50

Beschrijving

Tijdschriften spelen vooral de laatste decennia een belangrijke rol in het cultuurhistorische onderzoek. Vanaf de vroege achttiende eeuw zijn tijdschriften immers de belangrijkste media voor de productie en verspreiding van ideeën. Het is de vraag hoe de rol van tijdschriften zal veranderen onder invloed van de digitale revolutie. Ook in Nederland leeft het tijdschriftonderzoek, zoals blijkt uit de oprichting van de Projectgroep Tijdschriftstudies van het Huizinga Instituut en het daaraan verbonden *TS. Tijdschrift voor tijdschriftstudies* in 1997 (zie www.tijdschriftstudies.nl). Kranten, week- en maandbladen, jaarboeken en almanakken vormen een rijke maar niet onproblematische bron van informatie over het verleden. Door hun periodiciteit zijn zij als geen ander medium in staat de actualiteit op de voet te volgen en richting te geven aan debatten en maatschappelijke en culturele ontwikkelingen. Niet alleen als bron, ook als object van onderzoek staan tijdschriften in de wetenschappelijke aandacht. Deze belangstelling is deels te verklaren uit de aandacht van onderzoekers voor de rol van instituties in het culturele en literaire veld. Van een welomschreven methode voor tijdschriftonderzoek is vooralsnog geen sprake. De manier waarop tijdschriften worden bestudeerd is immers afhankelijk van de vragen die onderzoekers stellen en van de disciplines en onderzoekstradities die aan hun werk ten grondslag liggen. In dit atelier willen wij de expertise en ervaringen van onderzoekers uit verschillende geesteswetenschappelijke richtingen (cultuur- en mentaliteitsgeschiedenis, sociale wetenschappen, literatuurwetenschap, etc.) samenbrengen en onderzoekservaringen uitwisselen.

Voorbereiding en programma

Tijdens het eerste deel van het programma presenteren de beide organisatoren enkele observaties met betrekking tot het lopende tijdschriftonderzoek en wordt een discussie gevoerd over enkele wetenschappelijke publicaties met betrekking tot recent onderzoek naar tijdschriften met bijzondere aandacht voor de rol van digitalisering in zowel de tijdschriftwereld als het onderzoek. In het tweede deel staat het onderzoek van de deelnemers centraal. Promovendi bereiden een korte presentatie voor van ca. 20 minuten over de rol van tijdschriften in hun eigen onderzoek. Doel is het uitwisselen van onderzoekservaringen.

Atelier 4. Plannen van het promotietraject: timemanagement en projectmanagement

Bestemd voor:	alle promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS
Datum:	11 en 25 februari 2010
Tijd:	van 13.30 tot 17.00 uur
Locatie:	Zaal 420, Bungehuis, Spuistraat 210 te Amsterdam
Docent(en):	Brigitte Hertz
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga promovendi:	geen
Kosten anderen (niet-Logos):	€ 50
Maximum aantal deelnemers:	14

Deze training bestaat uit twee modules. In de eerste module ‘Timemanagement’ laten we het onderscheid zien tussen timemanagement van een dag/week, van de lange termijn en van een promotietraject. Vervolgens behandelen we de eerste twee niveau’s. De deelnemers leren op verschillende manieren hun tijdbesteding op een dag en in een week te analyseren en krijgen daardoor inzicht in hun sterke punten en de mogelijkheden om hun werkwijze te verbeteren. Een van de huiswerkopdrachten is om een week lang tijd te schrijven en het resultaat te vergelijken met de ‘ideale planning’ die ze in de workshop hebben opgesteld.

Daarna operationaliseren de cursisten een doel voor de langere termijn. Ze formuleren daarbij een actie die zij binnen 72 uur zullen voltooien en die het verder gelegen doel dichterbij brengt. De bedoeling is om te ervaren hoe een verder gelegen doelen met een stappenplan geconcretiseerd kan worden zodat men er snel een begin mee kan maken.

In de tweede module maken de promovendi een planning voor hun promotietraject. Een dergelijke planning lijkt lastig, want hoe is een project te plannen waarbij de uitkomsten van het onderzoek nog niet bekend zijn en vele onzekere factoren een rol spelen?

We laten zien dat een groot aantal onderdelen uit het promotietraject goed te plannen zijn en leren de cursisten de regels van projectplanning toepassen op hun promotie. Ze maken met behulp van het speciaal hiervoor ontwikkelde ‘Planningssysteem voor Promovendi’ ieder voor zich een concrete planning voor hun eigen promotietraject. Deze planning kunnen ze vervolgens met hun begeleider bespreken.

Deze twee modules duren ieder een halve dag en worden twee weken na elkaar gegeven.

Deelnemers

De training is bedoeld voor eerstejaars promovendi of tweedejaars promovendi die vorig jaar de cursus gevolgd hebben en graag vervolgentraining willen. Aan de workshop kunnen maximaal 14 cursisten deelnemen.

Programma 'Timemanagement en Projectmanagement'

Dag 1

13.00 Introductie

3 modellen van Timemanagement

- Lange termijn, breed Helikopter perspectief
- Project Planning Promotietraject
- Tijdsbesteding perspectief (energie, tijdverdeling, prioriteiten)

13.30 **Tijdsbesteding**

- Tijdsbesteding vragenlijst
- Planning 168 uur per week
- Belangrijk/Urgent

15.30 **Lange termijn**

Hoe past je onderzoek in het helikopterperspectief
Wat wil je er nog naast doen? Balans
Waar wil je over 10 jaar zijn?
Operationaliseren doelen (SMART)

Huiswerk: bijhouden weekplanning, 72 uurs actie, uitzetten e-mail

12.30 Einde

Dag 2

13.30 Bespreken huiswerk

14.30 Oefening Promotietraject met mijlpalen

15.15 Projectplanning

- Theorie
- Bespreking verschillende onderdelen promotietraject
- Maken planning

16.30 Conclusie en tips
Evaluatie

17.00 Einde

Atelier 5. De jaren zestig in begrippen

Coördinatie:	Maarten van den Bos (UvA), Maarten Tenede (UvA), Remco van Mulligen (VU), Paul van Trigt (VU), Wouter Beekers (VU)
Bestemd voor:	alle promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS
Datum:	Vrijdag 12 maart 2010
Tijd:	van 10.00 tot 17.00
Locatie:	Zaal 101, Bungehuis, Spuistraat 210 te Amsterdam
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga-leden:	geen
Kosten anderen (niet-Logos):	€ 50

In 2010 is het vijftien jaar geleden dat in Nederland het historisch debat over de jaren zestig werd geopend. In 1995 verschenen vrijwel gelijktijdig *De eindeloze jaren zestig* van Hans Righart en *Nieuw Babylon in aanbouw* van James Kennedy. Hoewel er al eerder deelstudies beschikbaar waren, mogen beide auteurs gelden als de eersten die een poging hebben gedaan het ‘magisch decennium’ in zijn geheel te beschouwen. Beide auteurs kiezen voor andere uitgangspunten en komen dan ook met een verschillende these en verklaring. Er zijn echter twee belangrijke overeenkomsten. In de eerste plaats blijken beide auteurs van mening dat er in Nederland tussen ongeveer 1955 en 1975 veel (zo niet alles) radicaal veranderde. Daarnaast worden deze veranderingen beschreven en verklaard met behulp van grote, theoretische concepten als modernisering, secularisatie, elite, generatie en ontzuiling.

Met name deze tweede overeenkomst is opvallend. Hoewel het historisch ambacht niet kan zonder (soms zeer veelomvattende) begrippen is de vraag gerechtvaardigd in hoeverre dergelijke grote concepten het debat over wat er nu precies in de jaren zestig in Nederland gebeurd is en welke actoren daarin een voorname rol gespeeld hebben (nog) vooruit kunnen brengen. Met andere woorden; wat is de betekenis van dergelijke concepten voor nieuw onderzoek? Deze vraag willen wij in dit atelier aan de orde stellen. Na een inleiding waarin het debat over de jaren zestig in Nederland voor de helderheid kort uiteengezet wordt zal een vijftal promovendi in korte presentaties een begrip confronteren met hun eigen onderzoek. (deelvragen, bruikbaar enz.). Na elke presentatie is er ruimte voor een gedachtewisseling waarbij de zaal nadrukkelijk wordt uitgenodigd de discussie aan te gaan. Piet de Rooy zal de dag afsluiten met een slotbeschouwing waarin hij aan de hand van de bijdragen en de discussie daarover ingaat op de centrale vraag.

Atelier 6. Hoe een wetenschappelijk werk te recenseren?

Bestemd voor:	2 ^e en 3 ^e jaars Huizinga promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS
Datum:	woensdag 24 maart 2010
Tijd:	van 10.00 tot 17.00 uur
Locatie:	Zaal 101, Bungehuis, Spuistraat 210 te Amsterdam
Docent(en):	prof. dr. Floris Cohen (UU)
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga promovendi:	geen
Kosten anderen (niet-Logos):	€ 50
Maximum aantal deelnemers:	10

Het schrijven van recensies van wetenschappelijk werk hoort bij de taken van een academicus. Het gaat daarbij enerzijds om het beoordelen van de waarde van een studie voor het vak. Anderzijds worden vakgenoten erdoor op de hoogte gesteld van een nieuwe publicatie. Vroeger was het usance dat vooral hoogleraren de recensies in vaktijdschriften voor hun rekening namen. Tegenwoordig wordt dit ook vaak aan promovendi gevraagd. Een recensie kan een boek maken of breken, en alleen al daarom is het van belang dat een recensent zich bezint op de eisen en voorwaarden van de kritiek.

Voor het schrijven van recensies van wetenschappelijk werk bestaan geen vaste richtlijnen. Anders dan bij het schrijven van literaire kritieken gaat het bij het recenseren van vakliteratuur niet om esthetische oordelen en smaak. Toch is er ook in de wetenschap een duidelijk verschil tussen aanvaardbare en onaanvaardbare recensies. In dit atelier komen vragen aan de orde als 'Wat zijn maatstaven voor een goede recensie?' 'Vergt het recenseren van een wetenschappelijk boek een speciale manier van lezen?' 'Hoe maak ik een samenvatting die recht doet aan het boek?' 'Hoe blijf ik een academische toonzetting houden als een boek werkelijk niets voorstelt?' 'Kan ik het boek van een vriend recenseren?' 'Hoe bespreek ik een congresbundel of een andere publicatie waaraan meerdere auteurs hebben meegewerkt?'

Tijdschriften en kranten leggen sterke beperkingen op aan recensies. Gewoonlijk staan kranten niet meer dan 500 woorden toe, terwijl ook vaktijdschriften meestal slechts 1000 woorden reserveren (alleen voor recensie-artikelen meer, maar dan bespreekt de recensent vaak enige onderling samenhangende boeken.) Wat moet er nu op zijn minst in een recensie komen te staan, als er maar zo weinig ruimte beschikbaar wordt gesteld? Aan de hand van recensies uit diverse vakgebieden van de geesteswetenschappen zullen tijdens het atelier in onderlinge wisselwerking richtlijnen en voorwaarden worden opgesteld.

Opdracht

Van elke deelnemer wordt verwacht dat hij of zij van tevoren een recensie schrijft, die tijdens het atelier wordt besproken. De recensies worden tijdig aan iedereen doorgestuurd, zodat iedereen elkaars recensie kan lezen. Om de bespreking te vergemakkelijken, is gekozen voor een recensie van een boek met opstellen die voor letterkundigen, historici en kunsthistorici interessant zijn:

M. Prak (red.), *Plaatsen van herinnering. Nederland in de 17^e en 18^e eeuw*. Amsterdam: Bert Bakker, 2006.

NB: je moet dit boek zelf lenen in de bibliotheek of aanschaffen. Heb je een voorkeur voor lenen, ga er dan tijdig achteraan. Anders loop je het risico dat het niet aanwezig is en je alsnog zult moeten kopen.

De omvang van de recensie is 750 woorden. De taal is naar wens Nederlands of Engels. Iedereen mag zelf een (fictieve) doelgroep kiezen. Je kunt kiezen voor een vaktijdschrift (bijvoorbeeld *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*), of voor een dagblad (bijv. *Trouw*), of voor een medium tussen die niveaus in (*Vrij Nederland, De Gids*). Vermeld bij de recensie welke doelgroep je op het oog had. Om beïnvloeding te vermijden is het raadzaam reeds gepubliceerde recensies niet vooraf te lezen.

Stuur de recensie **vóór 14 maart 2010** naar Floris.Cohen@let.uu.nl.

III. Masterclasses

Huizinga Instituut

Masterclasses zijn bijeenkomsten van een dag of middag, die worden gegeven en geleid door een cultuurhistoricus van (inter)nationale naam. Het aantal deelnemers is beperkt en vooraf vastgesteld. De bijeenkomsten dragen een besloten karakter en zijn (overwegend) exclusief voor Huizinga- promovendi. De promovendi dienen gedurende de periode dat ze onderwijs volgen bij het Huizinga Instituut minstens vier ateliers of masterclasses te volgen. Dit cursusjaar kunnen promovendi kiezen uit 8 masterclasses; aan ouderejaarspromovendi wordt voorrang verleend indien het aantal geïnteresseerden groter is dan het maximum aantal deelnemers.

Masterclass 1. Engaging Habermas: Works, Influences, Effects

Coordination:	Nicole Colin en Hanco Jürgens (DIA)
When:	Friday 6 November 2009, 13.00-17.00 hrs.
Credits:	1 ECTS
Venue	Duitsland Instituut Amsterdam, Prins Hendrikkade 189b, Amsterdam
Registration:	huizinga-fgw@uva.nl
Fee Huizinga members:	none
Fee others (non-Logos):	€ 50
Participants:	15

Deze masterclass wordt aangeboden i.s.m. Graduiertenkolleg van het Duitsland Instituut Amsterdam

Voertaal: Engels en Duits

Op 8 november 2009 spreekt Jürgen Habermas over zijn nieuwste werk in het Nederlands, getiteld 'Geloof en kennis, politiek filosofische opstellen'. Habermas wordt gezien als de belangrijkste representant van de Frankfurter Schule en als een van de grootste filosofen van de twintigste eeuw. Voorafgaand aan zijn lezing organiseert het Duitsland Instituut Amsterdam in samenwerking met het Huizinga Instituut een masterclass, waarin Habermas' werk en diens invloed op de geesteswetenschappen centraal staan. Habermas filosofie is van groot belang voor het denken over democratie, maatschappelijke verhoudingen en communicatie tussen burgers. Wie de politieke filosofie van de tweede helft van de twintigste wil begrijpen kan onmogelijk om Hem heen. Habermas heeft zijn stempel gedrukt op de meest uiteenlopende debatten, zoals de Historikerstreit, het debat over het moderne project (tegenover het postmodernisme), identiteit, eugenetica en religie.

Opvallend is echter dat zijn invloed op terreinen waar je het op grond van zijn werk zou verwachten, zoals bijvoorbeeld de mediastudies, bescheiden is gebleven. Of Habermas school gemaakt heeft onder historici is een interessante vraag, die niet gemakkelijk te beantwoorden is. Vaak wordt in studies over genootschappen verwezen naar zijn in 1962 gepubliceerde *Strukturwandel der Öffentlichkeit*. Maar het is goed mogelijk dat historici, die zich met genootschappen bezighouden, ook zonder Habermas hun weg wel hadden gevonden. De *Strukturwandel* werd pas in 1989 vertaald in het Engels.

Sinds eind jaren negentig houdt Habermas zich intensief bezig met religie. Hij is positiever gaan denken over de erfenis van religie in de moderne samenleving. Hoewel volgens hem modernisering en secularisering nog steeds samengaan, sluit hij niet uit dat, wanneer begrippen ontdaan zijn van hun dogmatiek, er een semantisch potentieel in de religieuze overlevering is te vinden, dat als inspirerende kracht voor de samenleving kan dienen. De middag op 6 november dient als inleiding op Habermas' werk en is georganiseerd ter voorbereiding van diens lezing, die gaat over geloof en kennis. Uiteraard zijn de deelnemers aan de masterclass van harte welkom bij Habermas' lezing.

Masterclass 6 november:

Hanco Jürgens (DIA): Introduction / moderator

Stefan Müller-Doohm (Carl von Ossietzky Universität Oldenburg): *Nationalstaat, Kapitalismus und Demokratie. Philosophisch-politische Motive bei Jürgen Habermas*

Huizinga Instituut

Harry Kunneman (Universiteit voor Humanistiek): *Rationality and transcendence, a critical reflection on secularity and religion in Habermas' work*

n.b. bij de lezing van Müller Doohm wordt een Engelse vertaling uitgedeeld

Locatie: Duitsland Instituut Amsterdam

Lezing 8 november

Jürgen Habermas, lezing naar aanleiding van het verschijnen in het Nederlands van zijn meest recente werk getiteld *Geloof en weten, politiek-filosofische opstellen* (uitgeverij Boom 2009)

Locatie Felix Meritis, Keizersgracht 324, Amsterdam

Masterclass 2. Collective memory and injustice

Coordination:	dr. Julia Noordegraaf, dr. Marie-Aude Baronian
When:	Tuesday 10 November 2009, 10.00-16.00 hrs.
Credits:	1 ECTS
Venue:	NIOD
Registration:	huizinga-fgw@uva.nl
Fee Huizinga members:	none
Fee others (non-Logos):	€ 50
Participants:	15

Naar aanleiding van het seminar ‘*Recording Mass Violence. Media and Collective Memory of Severe Injustice*’ (zie p. 60) organiseert het Huizinga Instituut een masterclass rond dit thema.

Aan de hand van diverse teksten en fragmenten uit speelfilms en documentaires zal worden gekeken op welke wijze audiovisueel erfgoed een rol speelt bij de documentatie, herinnering en individuele en publieke verwerking van ernstige misdaden tegen de menselijkheid. Gasten zijn Prof.dr. Patricia Pisters en Prof.dr. Eric Ketelaar. De masterclass wordt geleid door dr. Julia Noordegraaf en dr. Marie-Aude Baronian.

Geïnteresseerde promovendi worden nadrukkelijk uitgenodigd hun eigen onderzoek ter discussie voor te leggen. Zij krijgen gelegenheid een korte presentatie te geven. Deelnemen als toehoorder kan ook. Deelnemers aan deze masterclass zijn van harte welkom bij het seminar op 11 november. Indien gewenst zal de voertaal van deze masterclass Engels zijn.

Literatuur

Derrida, Jacques and Bernard Stiegler. ‘The Archive Market: Truth, Testimony, Evidence’, in: idem, *Echographies of Television, Filmed Interviews*. Translated from the French by Jennifer Bajorek. Cambridge, etc.: Polity, 2002: 82-99.

Douglas, Lawrence. ‘Chapter 1: Film as Witness: Screening Nazi Concentration Camps Before the Nuremberg Tribunal.’ In idem, *The Memory of Judgement*. Yale University Press, 2001: 11-37.

Ketelaar, Eric. ‘Truths, Memories, and Histories in the Archives of the ICTR and the ICTY.’ Paper presented at the conference ‘60 Years Genocide Convention’, The Hague, 8 December 2008. (a slightly different version of this paper is forthcoming as ‘A Living Archive, Shared by Communities of Records.’ In Jeannette Bastian and Ben Alexander, eds. *Community Archives: The shaping of memory*. London: Facet, Fall 2009).

McLagan, Meg. ‘Human Rights, Testimony, and Transnational Publicity.’ *S&F Online* 2.1 (2003): <http://www.barnard.columbia.edu/sfonline/ps/printmmc.htm>.

Voorlopig programma

- 10.00 Bespreking teksten in relatie tot te vertonen fragmenten (Marie Baronian en Julia Noordegraaf)
- 11.30 Lezing Patricia Pisters over *The Battle of Algiers*
- 12.00 Vragen en discussie
- 12.30 lunch
- 13.30 Voordrachten promovendi (max. 15 minuten), waarin ze de besproken teksten relateren aan hun eigen onderzoek. Referent: Eric Ketelaar
- 16.00 einde

Masterclass 3. Understanding nationalism as a global phenomenon *John Breuilly (London School of Economics)*

When:	Thursday 26 November 2009, 10.00-13.00 hrs.
Credits:	1 ECTS
Venue:	PC Hoofthuis, room 548, Spuistraat 134, Amsterdam
Registration:	huizinga-fgw@uva.nl
Fee Huizinga members:	none
Fee others (non-Logos):	€ 50
Participants:	15

During this three hour masterclass PhD students are challenged to discuss issues of nationalism and globalization with John Breuilly, departing from a selection of secondary literature, and – if applicable – their own experiences during their research. The discussions will take place in English.

Prof. Breuilly will argue that nationalism is one response to modern forms of globalisation. He will seek to divide modern globalisation into a series of periods in which the relationship between what he calls hegemony, challengers and peripheries alters. This in turn alters the language and politics of nationalism in different parts of the world, according to period and position within globalisation.

Preparation

Participants will receive a reader in order to actively participate in the discussion. Content:

- John Breuilly, 'Nationalism', in: John Baylis et al. (eds.), *The Globalisation of World Politics* (Oxford; Oxford University Press, 2008, 4th ed.)
- As an example of the kind of approach that interests Breuilly: Sebastian Conrad, *Globalisierung und Nation im Deutschen Kaiserreich* (Munich, 2006)

Please hand in a summary of your research and motivation for wanting to participate in this masterclass before **16 November**.

About John Breuilly

John Breuilly is professor of Nationalism and Ethnicity at the London School of Economics and Political Science. His expertise lies in modern German history and the comparative history of modern Europe. He is also involved in modern urban history, the history of socialism and liberalism, the history of bourgeois culture and the history and theory of nationalism and of modernisation. John Breuilly is currently working on a project named *Modernisation Theory and German History*. The article 'Modernisation as Social Evolution: The German Case, c.1800-1880?', *Transactions of the Royal Historical Society* (Sixth Series, XV, 2005), pp.117-147 sketches out some of the leading ideas of this project.

Masterclass 4. Commerce and science in the Dutch Golden Age
Harold J. Cook (Wellcome Institute)

Att.:	all PhD students
Date:	February 2010
Time:	10.00-16.00 hrs.
Venue	Amsterdam
Registration:	Huizinga-fwg@uva.nl
Fee Huizinga members:	none
Fee others (non-Logos):	€ 50
Number of participants:	15

Using examples from the Dutch world, Hal Cook has shown that the 'rise of science' in the 16th and 17th centuries owed far more to commerce than to religion, and more to the means of exchange than to the means of production. The main stories are drawn from medicine and natural history, placing them at the centre rather than the periphery of the account of change in the period. Moreover, and equally importantly, the development of natural science in the period did not occur in the home country alone, but depended upon personal networks that spanned the globe, including many people in Asia, Africa, and the New World. As a consequence, the developments that sometimes go under the rubric of 'the scientific revolution' are seen to be rooted in bodily interests and passions rather than disinterested reason, which is consistent with the explanations many contemporaries themselves gave for the changes going on around them.

In April 2010 Harold Cook will conduct a masterclass for interested PhD-students and RMA students from the Huizinga Instituut or other institutes regarding commerce versus religion and exchange versus production in relation to scientific developments in the 16th and 17th century. He will do so by debating some of his own writings.

Preperation

Participants are requested to study some materials and to hand in a (provisional) outline of their dissertation and their academic CV.

About Hal Cook

Professor Hal Cook is the Director of The Wellcome Trust Centre for the History of Medicine at UCL. In his academic work, he investigates subjects related to early modern English medicine, but now gives most of his energy to medicine and natural history in the Dutch Golden Age in an attempt to reassess the relationships between the beginnings of a world-wide trading system and a world-wide exchange of information about nature. Hal Cook is also co-editor of the journal *Medical History*, serves on many advisory boards and professional bodies, and has been elected to an honorary Fellowship of the Royal College of Physicians.

Masterclass 5. Intellectual History as Global History
Siep Stuurman (Erasmus University Rotterdam)

Att.:	all PhD-students
Credits:	1 ECTS
Date:	26 maart 2010, 10.00-16.00 hrs.
Venue:	Amsterdam
Registration:	huizinga-fgw@uva.nl
Fee Huizinga members:	none
Fee others (non-Logos):	€ 50
Participants:	12

In a world-historical perspective, globalization is a recent phenomenon that has variously been traced to the sixteenth, the eighteenth or the nineteenth century. A global ; ‘republic of letters’, a regular worldwide exchange of ideas, concepts and discourses, is an even more recent phenomenon, that probably did not exist before the late nineteenth century. Does that imply that we cannot have global intellectual histories of earlier parts of world history? In this class, I will argue that global intellectual history without globalization is feasible and useful.

The question I propose to answer is whether different civilizations can, and do, produce concepts and discourses that are sufficiently similar to enable us to discuss them as episodes and examples belonging to an overarching ‘global’ intellectual history, without abandoning the basic methodological rule of intellectual history that the meanings of texts are constituted in their historical and intellectual context(s).

As examples I will take the narration and theorization of the sedentary-nomadic divide in Herodotus (Greek World, late 5th century BCE), Sima Qian [Ssu-ma Ch’ien] (Han China, early first century BCE), and Ibn Khaldun (North Africa, late 14th century CE): Herodotus on the Scythians, Sima Qian on the Xiongnu, and Ibn Khaldun on the Bedouins (This is an extension and further generalization of my argument in ‘Herodotus and Sima Qian: History and the Anthropological Turn in Ancient Greece and Han China’, *Journal of World History*, 19 (2008), 1-40).

The three historians all belong to an urban sedentary culture, but they definitely are not imprisoned within that culture. Their histories of the nomads are premised on a critique of the traditional view of the culture of the monadic ‘other’ as a deviant way of life or a simple enumeration of exotic oddities. Instead, they seek to understand nomadic culture as a rational and intelligible way of life, well adapted to the natural environment of the steppe and the desert. Their narratives and comments destabilize, and sometimes invert, the hierarchical view of the sedentary as a ‘higher’ and the nomadic as a ‘lower’ culture.

Moreover, it is not by chance that they focus on the sedentary-nomadic divide as the most relevant and challenging variety of cultural difference. The sedentary-nomadic divide constituted the great frontier of the old world. It represents a structural feature of world history from the 6th-century BCE Scythian invasion of Persia to the final demise of the nomads as autonomous historical actors in the 18th and 19th-century colonization of Central Asia by the Russian Empire and in the late 19th-century European colonization of North Africa.

Moving forward to the European (and global?) Enlightenment, the issue of temporality is a useful vantage point. For Herodotus, Sima Qian and Ibn Khaldun, the side-by-side existence of sedentary and nomadic cultures represented a permanent feature of world history. In their historical vision, the nomads were there to stay. There is no prospect whatsoever of a future “civilizing mission” of the sedentary civilizations (although the universalistic message of Islam somewhat complicates the picture in the case of Ibn Khaldun). In the European Enlightenment,

however, this culturally pluralist historical vision is challenged by the eighteenth-century rise of ‘philosophical history’ (Fontenelle, Turgot, Adam Smith, William Robertson) that was underpinned by a powerful notion of time as ‘development’. In their historical vision all peoples on earth had to move from the first stage of hunting and gathering (‘savages’) to a second stage of nomadic pastoralism (‘barbarians’), a third stage of agriculture, writing and urban culture (‘civilization’), and finally to ‘commercial society’, a stage only Europe had entered. The Enlightenment notion of developmental time was taken up and further elaborated by the nineteenth-century world historians and ethnologists. It was not really questioned before the emergence of cultural anthropology at the beginning of the twentieth century.

In the conclusion, I will offer some methodological suggestions for a comparative and structurally anchored global intellectual history, and how it might relate to the intellectual history of globalization in more recent parts of world history.

Preparation

PhD-students with an interest in this masterclass will be requested to study a reader and to hand in a (provisional) outline of their dissertation and their CV.

Masterclass 6. Divided by faith? Religious diversity in early modern Europe
Benjamin Kaplan (UCL)

Att.:	all PhD students
Date:	Friday 16 April 2010
Time:	10.00-17.00 hrs.
Venue:	Amsterdam (exact venue to be announced)
Registration:	Huizinga-fwg@uva.nl
Fee Huizinga members:	none
Fee others (non-Logos):	€ 50
Number of participants:	10-15

Ever since the Reformation, early modern Europe was divided by faith. Catholics, Lutherans and Calvinists now lived cheek by jowl in religiously mixed communities, which also hosted other sectarians and Jewish minorities. Historians have often emphasized that such religious diversity fuelled conflict, until in the late seventeenth century the enlightened notion of tolerance took root. Admittedly this story contains a kernel of truth, but in his recent book *Divided by Faith: Religious Conflict and the Practice of Toleration in Early Modern Europe* (2007), Benjamin Kaplan has shown that people from different religious backgrounds also managed to live together in peace. Examining the day-to-day practice of toleration, he argues that instead of “enlightened ideals” about tolerance, it was pragmatism and the interaction between people of different faith that made religious coexistence work. In this one-day seminar, Benjamin Kaplan will present his ideas on religious diversity in early modern Europe, and offer PhD students the opportunity to present and discuss their own research.

Preliminary reading:

- Benjamin Kaplan, *Divided by Faith: Religious Conflict and the Practice of Toleration in Early Modern Europe* (2007), introduction.
- Benjamin Kaplan, ‘Coexistence, conflict, and the practice of toleration’, in: Ronnie Po-Chia Hsia, ed., *A companion to the Reformation world* (2004).

All participants should send in an abstract (ca. 250 words) outlining their research project. Those students who are also interested in giving a presentation are invited to write a brief proposal.

About Benjamin Kaplan

Benjamin Kaplan is professor of Dutch History at University College London and Professor of Early Modern Religious History at the University of Amsterdam, and has published extensively on religious diversity in the Dutch Republic. His major publications include *Calvinists and libertines: Confession and community in Utrecht, 1578-1620* (1995) ‘Dutch religious tolerance: Celebration and revision’, in: Ronnie Po-Chia Hsia and Henk van Nierop eds., *Calvinism and religious toleration in the Dutch Golden Age* (2002), pp. 8-26; *Muslims in the Dutch Golden Age: Representations and realities of religious toleration* (2007); and most recently *Divided by Faith: Religious Conflict and the Practice of Toleration in Early Modern Europe* (2007).

Huizinga Instituut

Provisional programme

10.00-11.30	Plenary discussion on the basis of reader texts
11.30-12.15	PhD student 1
12.15-13.15	lunch
13.15-14.00	PhD student 2
14.00-14.45	PhD student 3
14.45-15.00	tea
15.00-15.45	PhD student 4
15.45-16.30	PhD student 5
16.30	closing remarks and drinks

Masterclass 7. Self-fashioning Limited Inc.?
Jurgen Pieters (Universiteit Gent)

Bestemd voor:	alle promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS
Datum:	Friday 23 april 2010
Tijd:	10.00-16.00 uur
Locatie:	zaal 101, Bungehuis, Spuistraat 210, Amsterdam
Kosten Huizinga leden:	geen
Kosten anderen (niet-Logos):	€50
Max. aantal deelnemers:	10

In de internationale studie van de vroegmoderne literatuur en cultuur heeft het begrip ‘self-fashioning’ in de voorbije decennia een prominente plaats ingenomen. Ijkpunt in die ontwikkeling is Stephen Greenblatts *Renaissance Self-fashioning* uit 1980. Sinds kort lijkt het begrip ook aan belang te winnen in de vroegmoderne neerlandistiek, waarbij stevast wordt verwezen naar Greenblatts boek. *Self-fashioning* wordt echter zowel in het internationale onderzoek als binnen de neerlandistiek op een aantal verschillende manieren ingevuld; een precieze omschrijving van het begrip ontbreekt en daar is ook Greenblatts werk debet aan. Door de inflatie van betekenissen die aan de term worden gegeven lijkt hij een vlag te worden die vele ladingen dekt. Het begrip dreigt zo aan kritisch potentieel te verliezen. Als *self-fashioning* als eenvoudig synoniem kan gelden van bijvoorbeeld zelfpresentatie, neemt zijn specificiteit en daarmee ook de noodzaak van zijn gebruik in de analyse van vroegmoderne teksten en fenomenen af. De bedoeling van deze masterclass is om Greenblatts begrip te confronteren met twee ‘neighbouring concepts’ die ik ontleen aan het werk van twee andere vooraanstaande denkers over de vroegmoderne cultuur: Michel Foucaults notie ‘gouvernementalité’ en Hans Blumenbergs notie ‘Selbstbehauptung’. We lezen van deze drie auteurs evenveel kernteksten die ons een beter zicht dienen te bieden op de specifieke invulling die zij elk geven aan het fenomeen van de vroegmoderne individualiteit. De onderlinge confrontatie van deze drie begrippen moet ons in staat stellen gelijkenissen en verschillen te traceren die wederzijds verhelderend kunnen werken.

Masterclass 8. Towards a history of memory. Remembering violence in early modern Europe

Bestemd voor:	alle promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS
Data:	Friday 18 June 2010
Tijd:	10.00-16.30 hrs.
Locatie:	Leiden
Docent(en):	prof. dr. Judith Pollmann & dr. Erika Kuijpers (UL)
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten Huizinga promovendi:	geen
Kosten anderen (niet-Logos):	€ 50
Maximum aantal deelnemers:	15

In recent decades, it has become common knowledge that our memories are unstable, and are shaped by the social and psychological contexts in which they are being remembered. By extension, this suggests that the workings of memory may also be subject to historical change. Indeed, some scholars have argued that ‘modern’ people, ‘do’ memory differently than their early modern counterparts. New notions of selfhood, historical consciousness, or of the body, for instance, are believed to have affected memory practices. Mass media and literacy are also cited as motors for changes in memory. Yet however plausible such assumptions may be, they are yet to be backed up by historical evidence. While modern memory practices have been the subject of a host of studies, we know very little about early modern memory, and scholars have only just begun to map out differences between modern and early modern forms of remembering.

In this masterclass, we will try and explore how we might best set about this task. What evidence can we use? And how is that evidence to be read? To facilitate comparisons, we will be focusing our discussion especially on memories of war and other forms of violence. In the morning part of the seminar, we will discuss a number of theoretical perspectives as well as some existing case studies of early modern memory practices. In the afternoon session, we will examine a selection of primary source fragments. Participants are also encouraged to bring source fragments of their own for discussion.

Preliminary reading:

Schmidt, Siegfried J., ‘Memory and remembrance: A constructivist approach’, in *Cultural Memory Studies: An International and Interdisciplinary Handbook*, eds. Astrid Erll, Ansgar Nünning, and Sara B. Young (Berlin/New York, 2008), 191-201.

Esposito, Elena, ‘Social forgetting. A systems theory approach’ in *ibid*, pp. 180-189.

Schooler, Jonathan W. and Eric Eric Reich, ‘Memory for emotional events’, in *The Oxford handbook of memory*, eds. Endel Tulving and Fergus I. M. Craik (Oxford and New York, 2000).

Wagenaar, Willem A., ‘The memory of concentration camp survivors’, *Applied cognitive psychology* (1990), 77-87.

Harari, Yuval Noah, ‘Martial Illusions: War and Disillusionment in Twentieth-Century and Renaissance Military Memoirs’, *Journal of Military History* 69 (2005): 43-72.

Davis, Natalie Zemon, *Fiction in the archives. Pardon tales and their tellers in Sixteenth-century France* (Stanford, Ca. 1987), Introduction and chapter 3.

Fox, Adam, *Oral and literate culture in England, 1500-1700* (Oxford and New York 2000), chapter 4, pp. 213-58.

Fuchs, Ralf-Peter, 'Erinnerungsschichten: Zur Bedeutung der Vergangenheit für den "gemeinen Mann" der Frühen Neuzeit', in *Wahrheit, Wissen, Erinnerung: Zeugenverhörprotokolle als Quellen für soziale Wissensbestände in der frühen Neuzeit, Wirklichkeit und Wahrnehmung in der frühen Neuzeit*, eds. Ralf-Peter Fuchs and Winfried Schulze (Münster, 2002), 89-154.

IV. Internationale activiteiten / Symposia / Congressen

Huizinga Instituut

In deze sectie wordt stilgestaan bij (internationale) activiteiten in de vorm van symposia, congressen en cursussen, waaronder de tweejaarlijkse internationale postgraduate course van het Huizinga Instituut. Ook het promovendi-symposium in Barchem (dit jaar twee edities) en congressen en seminars (mede) georganiseerd door het Huizinga Instituut worden in deze sectie vermeld.

Deze activiteiten zijn vaak bedoeld voor ouderejaars promovendi, maar ook eerstejaars komen op grond van goede motivaties voor deelname in aanmerking.

Promovendi-symposium te Amsterdam, 12 oktober 2009

Bestemd voor:	alle promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS (met eigen presentatie 4 ECTS)
Datum:	maandag 12 oktober 2009
Locatie:	Doelenzaal, Singel 425 (de UB), Amsterdam
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten:	geen

Tijdens dit extra ingelaste symposium presenteren Tamara van Kessel (UvA), Edwin Praat (UvA), Verena Demoed (UvA) en Sylvia van Zanen (UL) (een deel van) hun onderzoek. In deze presentatie komen het doel, de probleemstelling en de gebruikte methode van onderzoek aan de orde. Ook reeds gesignaleerde problemen kunnen naar voren gebracht worden. Op de presentatie wordt in eerste instantie gereageerd door een referent, die door de promovendus zelf wordt uitgenodigd en die van te voren van de inhoud van de voordracht op de hoogte is gebracht. Daarna is er discussie met alle aanwezigen.

Omdat een dergelijk symposium ook een duidelijk sociale functie heeft, is iedereen van harte uitgenodigd bij deze gelegenheid aanwezig te zijn.

Terugkomdag presentatiecursus

De sprekers hebben in het voorjaar al een deel van de presentatiecursus gevolgd. Op **maandag 5 oktober** is nog een 'terugkomdag' ingelast, waarop het spreken en de presentatie nogmaals geoefend kunnen worden. Voor deze dag wordt de promovendi gevraagd een presentatie van 10 minuten te geven.

Programma:

10.00 uur	Ontvangst
10.30-11.30 uur	Edwin Praat (UvA): <i>Pret voor echte mensen. Over de functie van ironie, kitsch en communicatie binnen en buiten het werk van Gerard Reve</i> Ref.: prof. dr. Odile Heynders (Universiteit van Tilburg)
11.30-12.30 uur	Tamara van Kessel (UvA): <i>De Dante Alighieri Vereniging en de British Council in de jaren dertig. Culturele propaganda en imperialisme in het Middellandse Zeegebied</i> Ref.: drs. Romke Visser (Hanzehogeschool Groningen)
12.30-13.30 uur	lunch
13.30-14.30 uur	Sylvia van Zanen (UL): <i>Uitwisseling in het netwerk van Carolus Clusius (1526-1609)</i> Ref.: dr. Eric Jorink (Huygens Instituut)
14.30-15.30 uur	Verena Demoed (UvA): <i>Gnapheus' Morosophus: de spannende actualiteit van Latijns toneel</i> Ref.: dr. Nelleke Moser (VU)

Recording Mass Violence

Media and Collective Memory of Severe Injustice

*Seminar on the occasion of the award of the Erasmus Prize to
Antonio Cassese and Benjamin Ferencz.*

Date: Wednesday 11 November 2009, 9.30 a.m. – 6.00 p.m.
Venue: Filmmuseum Amsterdam (morning programme)
Netherlands Royal Academy of Arts and Sciences Amsterdam (afternoon)
Registration: huizinga-fgw@uva.nl

This seminar addresses the role of audiovisual information in documenting, reconstructing and coming to terms with cases of severe injustice. For our memory of injustice - as in crimes against humanity, war crimes and genocide - audiovisual records form a dynamic source of information. First there is the documentation of the crimes themselves. This stage is followed by a reconstruction of events on the basis of that documentation – in the courtroom, the archive, written and audiovisual documents. Running in parallel to this process is a movement in space: the space where the crimes were committed; the gathering of evidence for the prosecution, and trial in court. Then there is the collecting of the documentation in the archive, with the purpose of allowing historical research and reflection. Finally, the documentation and reconstructions of the conflict or crime find their way into the public sphere and can be inscribed into collective memory.

Criminal tribunals, first employed after the second World War in Nuremberg, have become a permanent feature of international justice. Such tribunals are staged events, offering a reconstruction of the conflict that aims to reach a solution that is acceptable to all parties involved. Underlining the symbolic role of these tribunals is their audiovisual documentation. From Nuremberg - the first trial that was fully recorded on audio and partly on film - to the trials of Eichmann, Milosevic and Saddam Hussein, the media coverage ensured that the trying of the crimes could get a place in collective memory. Seeing the perpetrators in their cages, disarmed and no longer in uniform, being questioned by international judges and lawyers, is extremely important for reconciliation. The importance of these trials and their audio-visibility is demonstrated by the fact that when they are lacking, as in the case of the Armenian genocide, reconciliation with the event is blocked.

The speakers at this seminar will analyse the role of audiovisual heritage in the documentation of crimes against humanity, in their reconstruction, and finally in the reconciliation with such conflicts.

The seminar is organised by the Huizinga Institute, the Department of Media Studies of the University of Amsterdam, in collaboration with the Centre for Holocaust and Genocide Studies and the Praemium Erasmianum Foundation. More information regarding the Erasmus Prize Award and the laureates Cassese and Ferencz is available on the website <http://www.erasmusprijs.org/eng/index.htm>

Congres:
**Nation-building, regional identities and separatism in West- and Central-
Europe 1890-1914**

Plaats/tijd: Leiden, 15-16 januari 2010

Organisatoren: Dr. H.J. Storm en dr. J. Augusteijn (allebei universitair docent Algemene Geschiedenis, Universiteit Leiden en aangesloten bij het Huizinga-Instituut).

In de decennia voor 1914 begonnen regionale bewegingen binnen verscheidene Europese staten in toenemende mate te streven naar politieke autonomie, 'home rule' of zelfs onafhankelijkheid. Dit wordt in de oudere secundaire literatuur veelal beschouwd als een min of meer logische ontwikkeling, aangezien zelfbewuste etnische minderheden of 'onderdrukte volkeren' het nationalistische program en de bijgaande retoriek op hun eigen situatie begonnen toe te passen en dus meer politieke rechten voor zichzelf begonnen op te eisen. Recente studies hebben echter laten zien dat ongeveer tegelijkertijd ook een meer cultureel geïnspireerd regionalisme tot ontwikkeling kwam, dat vergelijkbare mobilisatiestrategieën hanteerde, maar in de meeste gevallen juist de natievormingsactiviteiten van de centrale staat ondersteunde. Zo nam vanaf ongeveer 1890 overal in Europa de belangstelling voor folklore, traditionele ambachten, volksarchitectuur, dialecten en karakteristieke landschappen toe. Regionale activisten van een nieuwe generatie (her)definieerden min of meer nieuwe regionale identiteiten door te pleiten voor het behoud van het op de traditionele volkscultuur gebaseerde regionale erfgoed en het stichten van lokale en regionale musea. Tegelijkertijd benadrukten zij het belang van dit regionale erfgoed als integraal onderdeel van een bredere nationale identiteit. De vraag is nu hoe deze vorm van centripetaal cultureel regionalisme zich verhoudt tot centrifugaal politiek regionalisme en wat hun relatie is met een meer geëxalteerd nationalisme dat als gevolg van het moderne imperialisme, het ontstaan van de massapolitiek en de gespannen internationale situatie in de decennia voor 1914 eveneens sterk in opkomst was?

Het doel van dit congres is om een internationale groep vooraanstaande specialisten bijeen te brengen en te analyseren hoe het culturele en het politieke regionalisme in de context van die tijd en de verschillende landen zich tot elkaar verhielden. Er zijn inmiddels tientallen gedetailleerde studies over regionalisme en/of separatisme, maar in de meeste gevallen worden de beide vormen van regionalisme niet in hun onderlinge verband bestudeerd. Bovendien richten vrijwel alle onderzoekers zich nog steeds op één bepaald land of regio, terwijl inmiddels duidelijk is geworden dat het hierbij om transnationale fenomenen gaat waarvan de bestudering gebaat is bij een internationaal vergelijkend perspectief. Door vanuit verschillende regionale, nationale en thematische invalshoeken met elkaar in discussie te gaan, zal het congres meer duidelijkheid moeten geven over de overeenkomsten en verschillen tussen cultureel en politiek regionalisme, over de vraag waarom sommige regionale bewegingen kozen voor integratie met behoud van eigenheid, terwijl andere streefden naar politieke autonomie, en over de belangrijkste overeenkomsten en verschillen die er binnen de verschillende landen en regio's zijn aan te wijzen. Tevens zal geprobeerd worden antwoord te geven op hiermee verbonden vragen als welke factoren het succes van een beweging bepaalden, in hoeverre de periode 1890-1914 afweek van de voorgaande decennia en welke maatschappelijke en politieke stromingen vooral actief waren in het promoten van bepaalde regionale identiteiten en met welk doel zij dit deden.

Deelname

Promovendi die deelnemen aan de Winter School *Literary Canons and Public Space since 1800* zijn van harte welkom als toehoorder bij dit congres. Aanmelden kan via h.j.storm@hum.leidenuniv.nl of j.augusteijn@hum.leidenuniv.nl

Winter school Amsterdam
Literary Canons and Public Space after 1800

January 18-20, 2010

This winter the Huizinga Institute, in cooperation with SPIN – Study Platform on Interlocking Nationalisms – offers a postgraduate winter school on the theme of *Literary Canons and Public Space after 1800*. The winter school will be held in Amsterdam and aims at advanced Research Master students and PhD students.

The topic is inspired by the realization that cultural canonicity has played a major role in the identity formation of European nations and, as such, in the process of nineteenth- and twentieth century state formation. A cult of cultural and historicist hero-worship was hugely important in this process, and among cultural hero-figures canonized and invested with national symbolism, those from the field of literature stand out in particular. From earlier patterns such as the “Poets' Corner” in Westminster Abbey, by way of the canonization of cultural and literary saints by interment in the Parisian Panthéon following 1789, the process led to the erection of statues in public spaces all over Europe, from the Scott monument in Edinburgh to the Preseren statue in Ljubljana and from the Runeberg monument in Helsinki to the Dante monument in Firenze, as well as a practice of festive commemorations and centenary celebrations that fixed the position of hypercanonical “cultural saints” in the consciousness of existing and emerging nations alike - from Scott, Schiller and Shakespeare to Camões, Cervantes and Conscience.

These developments involved all parts of Europe, East and West, North and South; they affect metropolitan centres and provincial peripheries; and they involve both long-established “old states” (Denmark, France, Portugal) and emerging “minority” nations which only in the course of the twentieth century achieved sovereignty or limited autonomy (Iceland, Ireland, Finland, Slovenia, Flanders, Galicia). They also illustrate a powerful two-way interaction between the sphere of literature, with its romantic-historicist mentality, and the public spaces and public sphere of a civil society in the urban modernization process. The dynamics of this two-way interaction are among the most interesting topics for cultural historians and the various disciplines and specialism dealing with notion of heritage and inheritance.

Registration

The winter school is open to all advanced research master students and PhD students. Students have to apply via their research master's coordinator, PhD candidates can register directly at the Huizinga Instituut (huizinga-fgw@uva.nl) arguing in writing how the theme of the winter school relates to their own research.

Deadline for application: Friday 20 November 2009

Credits

5 ECT's

Venue

Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences), Oude Vergaderzaal, Kloveniersburgwal 29, Amsterdam.

Promovendi-symposia te Barchem 2010

Bestemd voor:	alle promovendi
Urenbelasting:	1 ECTS (met eigen presentatie 4 ECTS)
Data:	8-10 april & 7-9 oktober 2010
Locatie:	Woodbrookershuis, Barchem
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Kosten:	geen

Tijdens het Barchemsymposium presenteert een aantal promovendi (een deel van) hun onderzoek (verplicht voor derdejaars promovendi). In deze presentatie komen het doel, de probleemstelling en de gebruikte methode van onderzoek aan de orde. Ook reeds gesignaleerde problemen kunnen naar voren worden gebracht. Op de presentatie wordt in eerste instantie gereageerd door een referent, die door de promovendus zelf wordt uitgenodigd en die van tevoren van de inhoud van de voordracht op de hoogte is gebracht. Daarna is er discussie met alle aanwezigen. Omdat in principe alle promovendi van het Huizinga Instituut aanwezig zijn, heeft dit weekend een duidelijk sociaal aspect: promovendi kunnen elkaar beter leren kennen. Eerstejaars promovendi wordt juist daarom nadrukkelijk aangeraden mee te gaan.

De volgende promovendi zullen een voordracht verzorgen in Barchem:

Barchem 8-10 april

Presentatiecursus: maandag 8, 15 en 29 maart

Sprekers:

Iris Burgers
Marieke Meeuwenoord
Eva Moraal
Anna Voolstra
Beerd Beukenhorst
Marjet Brolsma
Inge-Marlies Sanders
Vera Sýkora
Robin Buning
Caroline Drieënhuizen
Nina Geerdink
Ron Gruijters
Martijn Kleppe
Merel Leeman
Mirella Marini
Roumiana Popova
Mart Rutjes
Maarten Ternede

Barchem 7-9 oktober

Presentatiecursus: 6, 13 en 27 september

Sprekers:

Robbert-Jan Adriaansen
Tessel Bauuin
Gweny van Hasselt
Erik Jacobs
Matthijs Wieldraaijer
Robert-Jan Wille
Lieke Stelling
Tim Nicolaye
Rick Honings
Rutger Helmers
Ronald Kroeze
Harm Langenkamp
Maarten van den Bos
Joris Oddens
Paul van Trig
Feike Dietz
Arjen Dijkstra
Tim Nicolaye

Voorbespreking:

Voorbespreking voor deelnemers aan beide symposia vindt plaats op donderdag **18 februari om 16.00 uur** in zaal 420, Bungehuis, Spuistraat 134 in Amsterdam. Tijdens deze informatiebijeenkomst, waar ook een van de docenten van de presentatiecursus aanwezig zal zijn, wordt uitleg gegeven over de opzet van het symposium en zal worden gesproken over de presentatiecursus die de promovendi krijgen aangeboden.

Ruilen?

Spreek je liever op het eerdere/latere symposium dan mag dat. Je bent er echter zelf voor verantwoordelijk iemand te vinden die met je wil ruilen. Uiteraard breng je de onderwijscoördinator hiervan op de hoogte.

International PhD-Course Istanbul

Coördinatie:	dr. Fokke Gerritsen en dr. Mustafa Özen,
Bestemd voor:	2 ^e en 3 ^e jaars Huizinga promovendi
Data:	30 mei-6 juni 2010
Kosten:	reis-en verblijfkosten worden vergoed; kosten voor eten + drinken moeten door de promovendi zelf worden betaald
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Maximum aantal deelnemers:	10 promovendi

Huizinga Instituut en Nederlands Instituut Istanbul

Istanbul: Stad van contrasten. *Cultural transfer* tussen Europa en Turkije

Inhoud

Samen met Essen in Duitsland en Pècs in Hongarije is Istanbul in 2010 één van de Culturele Hoofdsteden van Europa. Het is een mooie gelegenheid om de twee jaarlijkse internationale studiereis van het Huizinga Instituut voor promovendi, in navolging van Madrid, Rome en St. Petersburg, dat jaar naar Istanbul te verplaatsen en de rijke cultuurgeschiedenis van de stad rond het thema ‘contrasten’ onder de loep te nemen.

Het is opvallend dat bijna elke reisgids, artikel of geschiedenisboek over Istanbul gebruik maakt van tegenstellingen, zoals ‘stad met twee gezichten’ waarbij de invulling daarvan steeds gebaseerd is op geografische, historische, sociale, economische of culturele aspecten. Zo gaat John Freely in *De Geschiedenis van Istanbul* in op het feit dat Istanbul de hoofdstad is geweest van twee wereldrijken, het Byzantijnse en Ottomaanse Rijk. Daarnaast wijst Freely op het feit dat Istanbul de enige stad ter wereld is die op twee continenten ligt, Azië en Europa, gescheiden door de Bosporus. De schrijver Geert Mak noemt de stad in zijn boek *In Europa: reizen door de twintigste eeuw* onder andere als “scharnier tussen Oost en West” en als “de rijkste metropool tussen Londen en Peking”.

Deze vorm van contrasteren is ook terug te vinden in het (huidige) publieke debat rond de beoogde toetreding van Turkije tot de Europese Unie, waarbij de tegenstellingen als modern en traditioneel, westers en oosters of christelijk en islamitisch steeds een centrale plaats innemen. Hierbij kan opgemerkt worden dat deze beschrijvingswijze ook een dubbele betekenis heeft. Contrasten als modern/traditioneel, westers/oosters of christelijk/islamitisch bieden niet alleen de mogelijkheid steeds twee gezichten van Istanbul of van Turkije te benadrukken, maar zij fungeren tegelijkertijd ook als ‘graadmeter’ om aan te geven in hoeverre de stad of het land Europees, westers of modern zou zijn.

Zo impliceren dergelijke contrasten dus ook een waardeoordeel dat twee kanten kan opgaan: enerzijds kunnen de termen als Europees, westers of modern geassocieerd worden met een ‘vooruitgang’ of een ‘verbetering’. Anderzijds kan het Europees, westers of modern zijn in de Ottomaanse of Turkse context gezien worden als het verloochenen van de ‘eigen identiteit’. Deze tegenstelling is waarschijnlijk het meest kenmerkende van de zogenaamde ‘modernisering’ van het Ottomaanse Rijk en later van de Turkse Republiek. Het spanningsveld dat daaruit voortkomt tussen de westerse oriëntatie en het behouden van de eigen traditionele, culturele en religieuze waarden bestaat al sinds het eind van de achttiende eeuw toen het ‘moderniseringstraject’ door onder andere de veranderende verhouding tussen het Ottomaanse Rijk en Europa op de politieke agenda werd gezet.

Het thema ‘contrasten’ biedt ons de mogelijkheid om verscheidene aspecten van de cultuurgeschiedenis van de stad en het land tegen het licht te houden, meer in het bijzonder ten opzichte van Europa. Net als de vorige studiereizen neemt het begrip “cultuurtransfer” (cultural transfer) bij de reis naar Istanbul een centrale plaats in; een begrip dat de mogelijkheid biedt om de wisselwerking tussen de culturen te bestuderen. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan de verscheidene vormen van culturele uitwisseling en aan de personen en instellingen die daarbij een rol spelen. Bij de benadering van het begrip dient zich de vraag aan of cultuurtransfer een instrument is van politieke en/of economische machtsstrijd, of dat het een middel is voor internationale communicatie, of dat het op zichzelf staat.

College en excursie

Op donderdagavond 29 april, 6 mei en 20 mei vinden er voorbereidende colleges plaats van 18.30-21.00 uur. Thema’s: (1) contrasts and transfer in arts, (2) contrasts and transfer in history, (3) contrasts and transfer in literature.

Op woensdag 26 mei worden er de gehele dag excursies gepland

Selectie

Kandidaten moeten een ‘letter of interest’ indienen, deadline: **31 maart 2010**. In een eerder stadium zal via voorinschrijving worden getoetst of er voldoende belangstelling is. De brief dient een duidelijke motivatie te bevatten voor toelating tot de cursus. Bij de selectie wordt voorrang verleend aan promovendi die nog niet eerder aan een buitenlandse cursus van het Huizinga Instituut hebben deelgenomen.

Essay

Na afloop van de cursus schrijven de deelnemers een essay, waarin gereflecteerd wordt op de (on)mogelijkheden van het thema van de cursus voor het eigen onderzoek. Aantal woorden: 2000.

Deadline: **5 juli 2010**.

Organisatie

De organisatie van de postdoctorale cursus is in handen van het Huizinga Instituut en het Nederlands Instituut in Istanbul.

Programma Istanbul

Zal later bekend gemaakt worden.

V. Samenwerkingsprojecten en werkgroepen

Huizinga Instituut

Het Huizinga Instituut kent sinds zijn oprichting diverse project-en werkgroepen die in meer of mindere mate bijeenkomsten plannen, congressen en workshops organiseren of nieuwsbrieven uitgeven. In het hiernavolgende overzicht zijn alle werkgroepen opgenomen die met steun van het Huizinga Instituut functioneren. Werkgroepen kunnen als een vorm van onderwijs worden aangemerkt, indien hier op actieve wijze (bijv. bijdrage – paper - internationale workshop georganiseerd namens een werkgroep) aan wordt deelgenomen. Hierover dient wel te worden overlegd met de onderwijscoördinator.

1. Werkgroep Visuele Cultuur

De Werkgroep Visuele Cultuur is een platform voor onderzoekers en docenten op het terrein van visuele cultuur en beheerders van audiovisuele collecties. Ter bevordering van een interdisciplinaire, vernieuwende methodiek in het onderzoek van beeldcultuur organiseert de Werkgroep Visuele Cultuur workshops waarin onderzoekers hun projecten presenteren, thematische studiedagen, en internationale conferenties die - indien mogelijk - uitmonden in publicaties.

Het onderzoek en onderwijs in 'Visuele Cultuur', 'Bildwissenschaften' en 'Visual Culture Studies' ondergaat momenteel grote veranderingen. Moderne mediatechnologieën en de digitalisering van audiovisueel materiaal spelen hierin een grote rol. Nieuwe mediatechnologieën hebben nieuwe audiovisuele vormen en genres voortgebracht. Wat betekent dit voor de grenzen tussen professionele en amateurproducties en tussen wetenschappelijke en artistieke toepassingen? Steeds meer beeldmateriaal wordt gedigitaliseerd en voor wetenschap en onderwijs toegankelijk gemaakt, en beschikbaar gesteld aan professionele en andere gebruikers. Wat zijn de culturele gevolgen van dit proces? Hoe beïnvloedt de grotere beschikbaarheid de waardering van beeldmateriaal? Historisch beeldmateriaal in archieven en museumcollecties is gemakkelijker te vinden. Door de toepassing in nieuwe contexten ontstaan nieuwe perspectieven op het verleden. Hoe hebben deze veranderingen invloed op de canonisering van beeldbronnen? En wat is eigenlijk de functie van deze canon? Musea en andere instellingen presenteren hun audiovisueel materiaal in gevarieerde vormen om bezoekers aan te trekken. Op welke manier worden kijkers hier aangesproken, en hoe is deze van invloed op de status van dit materiaal?

De Werkgroep Visuele Cultuur wil bij de behandeling van deze actuele vragen, onderzoekers van uiteenlopende disciplines bijeenbrengen. Door de moderne ontwikkelingen in de media, vervagen oude sociale verbanden en ontstaan nieuwe gemeenschappen. De manieren waarop mensen deelnemen aan de productie en receptie van kunst en cultuur veranderen. De kennis en expertise in onderzoek worden op nieuwe manieren bereikbaar. Tegelijkertijd bestaat er behoefte aan oude, bestaande vormen en tradities. Bij de spannende uitdaging die deze theoretische en methodologische kwesties vormen, is een interdisciplinaire samenwerking zeer gewenst.

Contactpersoon:

Dr. Jan Hein Furnée (UvA) en dr. Ann Sophie Lehmann (UU)

e-mail: A.S.Lehmann@uu.nl

website: www.visuelecultuur.nl

2. Projectgroep (Auto)biografie

De projectgroep (Auto)biografie is een interdisciplinair samenwerkingsverband van onderzoekers die zich bezighouden met (auto)biografisch schrijven van middeleeuwen tot heden. De projectgroep kwam tot stand op initiatief van Rudolf Dekker (EUR) en Solange Leibovici (UvA). Er zijn circa 50 deelnemers en vier bijeenkomsten per jaar. Bestudeerd worden, onder andere, de ontwikkeling van de genres autobiografie, dagboek en brieven sinds de middeleeuwen, en in diverse taalgebieden, de wisselwerking met literatuur, het gebruik van egodocumenten als bron voor historisch onderzoek, enzovoorts. Met steun van NWO zijn samenwerkingsverbanden aangegaan met onder meer de Universität Basel (Historisches Seminar, prof.dr. K. von Greyerz), de Freie Universität Berlin (Fr.-Meinecke Institut, prof.dr. C. Ulbrich, DFG-project Selbstzeugnisse in transkultureller Perspektive). In dit verband werden in de afgelopen jaren congressen gehouden in Amsterdam, Basel en Berlijn.

In 2006 was de projectgroep ook betrokken bij het congres "Controlling Time and Shaping the Self: The Rise of Autobiographical Writing since 1750" dat plaatsvond aan de

Erasmus Universiteit Rotterdam op 15-17 juni. Het congres was onderdeel van het NWO-Vernieuwingsimpulsprogramma van dr. Arianne Baggerman, "Controlling time and shaping the self: education, introspection and practices of writing in the Netherlands 1750-1914." Verschillende leden van de werkgroep gaven op dit congres een paper. Keynote lezingen werden gegeven door Peter Burke (Cambridge), Marina Warner (University of Essex), Peter Fritzsche (University of Illinois), Dror Wahrman (University of Indiana), Philippe Lejeune (University Paris-Nord), en John Eakin (University of Indiana).

Uit de projectgroep is een internationale publicatiereeks voortgekomen "Egodocuments and History" (redactie Arianne Baggerman (FHKW EUR), Rudolf Dekker (FHKW EUR) en Michael Mascuch (U. of California, Berkely), waarin voor de komende jaren diverse delen, waaronder monografieën van leden van de projectgroep zullen verschijnen (onder meer de dissertatie van dr. Jeroen Blaak over lezen en schrijven in 17^e en 18^e-eeuwse egodocumenten). Ook de papers van het congres in Rotterdam zullen in deze reeks verschijnen. De komende jaren zullen de contacten met buitenlandse wetenschappers geïntensiveerd worden. Over het thema (auto)biografie werden in 2007 congressen gehouden in Trento, Florence en Bordeaux, waar de projectgroep was vertegenwoordigd. Dr. Willemijn Ruberg organiseerde een sessie over "History of Emotions" op het ESSHC congres in Lissabon, februari 2008. Er zijn ook banden aangeknoopt met het in 2006 opgerichte Centre for Narrative & Auto/Biographical Studies van de University of Edinburgh.

Contactpersoon:

Dr. Rudolf Dekker (EUR)

e-mail: r.dekker@fhk.eur.nl

3. Projectgroep Medische Geschiedenis

Deze projectgroep organiseert tweejaarlijks een Anglo-Dutch-German workshop on the History of Medicine. Dit gebeurt in samenwerking met het Wellcome Trust Centre for the History of Medicine at UCL te Londen, het Centre for the History of Medicine van de University of Warwick en het Institut für Geschichte der Medizin der Robert Bosch Stiftung te Stuttgart. De eerstvolgende workshop wordt in juni 2009 gehouden in Stuttgart, met als thema 'The transmission of health practices (c. 1500 to 2000)'. In 2011 zal de workshop in Maastricht plaatsvinden.

Daarnaast wordt jaarlijks een Anglo-Dutch Wellcome Symposium on the History of Medicine georganiseerd, bij toerbeurt door een van de Nederlandse universiteiten. De Engelse medische geschiedschrijving is toonaangevend in de wereld. De symposia zijn niet alleen nuttig vanwege hun comparatieve karakter, ook wordt het Nederlandse 'veld' aldus in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van 'state of the art'-onderzoek. De thematiek van de symposia wordt vastgesteld door de lokale organisatoren. De symposia zijn toegankelijk voor alle geïnteresseerden en worden, zo leert de ervaring, door 60 tot 80 mensen bezocht. Op 21 en 22 januari 2010 vindt het volgende symposium plaats, dit keer in Groningen. Centraal staat het beroemde boek van Thomas Laqueur, *Making sex: body and gender from the Greeks to Freud*, dat twintig jaar geleden verscheen. Tijdens het symposium wordt belicht hoe Laqueur een nieuw soort onderzoek op de kaart heeft gezet en tevens, hoe dat onderzoek zich in de afgelopen twee decennia heeft ontwikkeld.

Contactpersoon voor beide evenementen:

Prof.dr Frank Huisman (UU/UM)

e-mail: f.g.huisman-3@umcutrecht.nl / f.huisman@maastrichtuniversity.nl

4. Werkgroep Overheidsmusea en Nationale Identiteit (Europa, ca 1760-1918)

Centraal staat de vraag hoe sinds de tweede helft van de achttiende eeuw in verschillende landen het beeld van een 'nationale cultuur' vormgegeven en uitgedragen werd via musea. Zowel de expliciete uitingsvormen daarvan (doelstellingen van -, propaganda voor - en berichtgeving over de musea) als de impliciete vooronderstellingen die ten grondslag liggen aan collectievorming en -indeling en aan de wijze van presenteren van de collectie, zijn het terrein van onderzoek. Uitgangspunt is dat de ontwikkeling van nationale, nationalistische musea in diverse landen een transnationaal karakter had.

In het onderhavige project worden de lokale variaties op het thema 'nationale identiteit' en overheidsmusea in internationaal, vergelijkend perspectief bestudeerd. Thema's die aan de orde komen zijn, naast het verzamelen en presenteren: het publiek, de architectuur (inclusief decoratieprogramma's), relatie tussen de wetenschappen en de musea. De multidisciplinaire groep bestaat uit verschillende onderzoekers op dit terrein in binnen- en buitenland en wordt in het kader van Internationalisering Geesteswetenschappen gesubsidieerd door NWO.

In samenwerking met het Institut für Museumsforschung, (onderdeel van de Staatliche Museen zu Berlin) wordt gewerkt aan de publicatie van de lezingen gehouden op de conferentie: 'Napoleon's Legacy. The Development of National Museums in Europe, ca. 1794-1830', gehouden in Amsterdam, 31/1 - 2/2/2008. Daarnaast wordt een conferentie voorbereid: 'Spezialisierte Verwissenschaftlichung der musealen Inszenierung im 19. Jahrhundert. Scientific specialization and the national museum c. 1830-1918', (werktitel), te houden in Berlijn, oktober 2009.

Coördinatoren zijn dr. E.S. Bergvelt (UvA), dr. D.J. Meijers (UvA), dr. E.P. Tibbe (Radboud Universiteit Nijmegen) en dr. E. van Wezel (Institut für Museumsforschung Berlijn).

Contactpersoon:

Dr. Ellinoor Bergvelt (UvA)

e-mail: e.s.bergvelt@uva.nl

5. Werkgroep Tijdschriftstudies

De projectgroep Tijdschriftstudies is een in 1994 opgericht samenwerkingsverband voor onderzoekers die tijdschriften als object of bron in hun onderzoek gebruiken. De projectgroep telt ca. 100 leden en wil wetenschappers over de grenzen van de disciplines heen met elkaar in contact brengen om te discussiëren over theorie, methodologie en praktijk van het tijdschriftonderzoek. Daartoe organiseert de projectgroep een jaarlijks symposium en wordt het wetenschappelijk tijdschrift *TS•>Tijdschrift voor tijdschriftstudies* tweejaarlijks uitgegeven.

Bij de organisatie van de symposia wordt de projectgroep financieel gesteund door het Huizinga Instituut, de Onderzoekschool Literatuurwetenschap en de verschillende letterenfaculteiten. In 2009 vond het symposium plaats in Spui25 te Amsterdam en werd de rol van het tijdschrift in de totstandkoming, huldiging en bestudering van de publieke opinie centraal gesteld. Dit thema nodigde niet alleen uit tot wetenschappelijke reflectie, maar vroeg ook om de blik vanuit het tijdschriftenland zelf. Naast academici uit diverse disciplines kwamen om die reden ook Xandra Schutte (De Groene Amsterdammer) en Arendo Joustra (Elsevier) aan het woord.

TS•>Tijdschrift voor tijdschriftstudies is in 1997 opgericht telt rond de tachtig abonnees en wordt financieel mede mogelijk gemaakt door subsidies van het Lucas Ooms Fonds. In het tijdschrift verschijnen artikelen over Nederlands en Vlaams onderzoek naar tijdschriften als bron en object van wetenschappelijke studie, interviews, recensies van recent verschenen studies, signalementen, congresverslagen en onderzoeksberichten. Sinds mei 2008 heeft TS bovendien een website

(www.tijdschriftstudies.nl), waarop naast recente (onderzoeks)informatie en inhoudsopgaven van alle TS-edities, ook links naar digitale archieven en gedigitaliseerde bladen te vinden zijn. Via deze website kan contact worden opgenomen met de redactie.

De komende jaren zal de projectgroep mogelijk een rol spelen in de European Society for Periodical Research, een door NWO-gefinancierd project dat uitgevoerd zal worden door tijdschriftonderzoekers van onder andere de Radboud Universiteit, Napier University Edinburgh en Salford University. Op 25 januari 2010 zal bovendien een atelier aan het Huizinga Instituut worden verzorgd door twee leden van de projectgroep (dr. Mathijs Sanders en dr. Maaïke Koffeman).

Contactpersoon:

Prof. dr. Sophie Levie (RU)

e-mail: s.levie@let.ru.nl

6. Projectgroep Musiktheater

In 2000 ging een internationaal en interdisciplinair onderzoeksproject “Musiktheater in Deutschland 1900-1950” van start. Doel van het project is de totstandkoming van een in methodologisch opzicht nieuwe geschiedenis van het muziektheater (opera, operette, revue en dans) in Duitsland in de eerste helft van de twintigste eeuw. In tegenstelling tot de traditionele historiografie van het muziektheater, die zich vrijwel geheel beperkt tot de aspecten werk en genre, richt het onderhavige project zich op het gehele muziektheatrale systeem in zijn contextuele verankering. Behalve aan compositie wordt derhalve ruime aandacht besteed aan infrastructuur, opvoering, receptie en distributie door de toen nieuwe media als grammofoonplaat, radio en film. De verschillende deelgebieden van het theatrale systeem, zoals werk, genre, opvoering, institutie en infrastructuur, worden in hun onderlinge samenhang en afhankelijkheid beschouwd. Daarnaast wordt de invloed op het muziektheatrale systeem van politieke, sociale en culturele ontwikkelingen nadrukkelijk bij het onderzoek betrokken.

Het project is een samenwerking tussen de afdeling Muziekwetenschap van het Departement Media- en Cultuurwetenschappen van de Universiteit Utrecht en het Forschungsinstitut für Musiktheater van de Universität Bayreuth. Aan het interdisciplinaire project wordt deelgenomen door een twintigtal onderzoekers uit de vakgebieden Muziekwetenschap, Theaterwetenschap, Danswetenschap, Filmwetenschap, Kunstgeschiedenis, Geschiedenis en Amerikanistiek uit Duitsland, Nederland, Oostenrijk, Slowakije, de Verenigde Staten en Canada.

Contactpersoon:

Prof. dr. Emile Wennekes

e-mail: emile.wennekes@let.uu.nl

7. Werkgroep Verenigingsgeschiedenis

Het doel van deze werkgroep is het bijeenbrengen van onderzoekers die zich bezighouden met de geschiedenis van het verenigingsleven van de achttiende tot en met de twintigste eeuw en het stimuleren van dit onderzoek in bredere kring. Het onderzoek naar deze vorm van sociabiliteit is mogelijk vanuit een grote diversiteit aan invalshoeken, zoals de burgerlijke cultuur, het ontstaan en het functioneren van de civil society en de publieke sfeer, de politieke cultuur, het verzuilingsproces en de culturele infrastructuur. De uitwisseling van onderzoeksmethoden en theorieën in deze werkgroep stimuleert daardoor onderzoekers om hun eigen resultaten in te passen in bredere interpretatiekaders. De werkgroep kent ongeveer 25 actieve leden.

De werkgroep is in 2001 opgericht vanuit de behoefte van enkele onderzoekers om hun onderzoeksmateriaal in een bredere context te plaatsen en te presenteren en om contact te leggen

met andere kenners van verenigingsgeschiedenis. Per 2005 wordt de werkgroep gecoördineerd door een stuurgroep waarin de volgende personen zitting hebben: Maartje Janse (UL), voorzitter; Annemieke Kolle (VU), secretaris; Floor Meijer (UvA) en Boudien de Vries (UvA). De werkgroep organiseert voor haar leden en andere belangstellenden minimaal een keer per jaar een studiedag met lezingen.

Contactpersonen:

Annemieke Kolle: verenigingsgeschiedenis@gmail.com

Maartje Janse: M.J.Janse@let.leidenuniv.nl

8. Projectgroep Imagologie

Manfred Beller (Universiteit Bergamo) en Joep Leerssen (UvA) hebben een encyclopedisch handboek geëntameerd onder de titel IMAGODOLOGY, over culturele stereotypen en representaties van vermeende “nationale karakters”. Hiervoor is NWO-subsidie verkregen. Het handboek is in 2007 verschenen bij Rondopi en telt een 400-tal bladzijden, in 4 delen: (1) een inleidend deel met grotere overzichtsartikelen van algemene aard; (2) een deel met lemmata over de diverse nationaliteiten waarover stereotype karakteriseringen bestaan; elk lemma biedt een historisch overzicht over deze karakteriseringen alsmede een beknopte bibliografie van kritische literatuur terzake; (3) een deel met lemmata over technische begrippen omtrent stereotyperingen, alsmede de aard van het onderzoek uit diverse aanpalende disciplines daarover; (4) een bibliografisch/indicerend deel. Talrijke medewerkers hebben meegewerkt, onder anderen: Annie Jourdan, László Maracz, Bruno Naarden, Ieme van der Poel, Menno Spiering, Michael Wintle en Ann Rigney.

Meer informatie op de website <http://www.hum.uva.nl/images>

9. Projectgroep Piëtisme

In september 2003 werd aan het Huizinga Instituut een NWO-internationaliseringssubsidie toegekend voor het project ‘Cultural History of Pietism and Revivalism, c.1650-c.1850’. Initiatiefnemer van dit project was dr. Fred van Lieburg, co-directeur van het Centrum voor Nederlandse Religiegeschiedenis ReLiC (Faculteit der Letteren, VU Amsterdam). De aanvraag voorzag in een samenwerking met twee buitenlandse onderzoeksgroepen, die van prof. dr. Jonathan Strom aan de Candler School of Theology van Emory University (Atlanta, VS) en die van prof. dr. Daniel Lindmark van de afdeling geschiedenis van de Universiteit Umeå (Zweden).

Het project richt zich op een hernieuwde plaatsbepaling van het piëtisme in de culturele, maatschappelijke en politieke ontwikkelingen in de periode van ongeveer 1650 tot 1850. Het piëtisme wordt hierbij opgevat als een internationale, interconfessionele (traditioneel met name lutherse en calvinistische) vroomheidsbeweging. Bijzondere aandacht gaat uit naar het hiermee samenhangende fenomeen van de ‘opwekkingen’ als tijdelijke lokale of regionale manifestaties van collectieve ‘beking’. Door het internationale en interconfessionele karakter van piëtisme en opwekking is een comparatieve benadering van de verschillende confessionele en nationale deeltradities niet alleen noodzakelijk, maar ook goed mogelijk.

De wetenschappelijke resultaten van het project zijn nu al veelbelovend. Niet eerder is in een projectverband zo duidelijk gebroken met een eenzijdig Duitse, lutherse en kerkhistorisch/theologische benadering van de piëtistische traditie. Het project is een sterke stimulans tot een comparatieve, interconfessionele, internationale en interdisciplinaire benadering van vroomheidsbewegingen in protestants én katholiek Europa en Amerika. Langzaam maar zeker groeit de overtuiging dat historische begrippen als piëtisme en opwekking (welke laatste Nederlandse term vele tegenhangers kent zoals Erweckung, Erweckungsbewegung, Awakening, Revivalism en Réveil) niet alleen gebaseerd zijn op authentieke neerslagen van religieuze

ervaringen, maar vooral ook op categorieën van theologen en kerkhistorici. Nieuw inzicht in de werkelijke sociaal-culturele dynamiek en politieke en kerkelijke contextualiteit van vroomheidsbewegingen ontstaat als we ons in zekere zin weten te bevrijden van historiografische constructen die voortgebracht door onze voorgangers in ‘Pietism en Revivalism studies’.

Contactpersoon:

Prof. dr. Fred van Lieburg

e-mail: fa.van.lieburg@let.vu.nl

10. Wetenschapshistorische Werkgroep

De werkgroep wetenschapsgeschiedenis is op 21 januari 2004 tijdens een bijeenkomst van Nederlandse en Belgische wetenschapshistorici ingesteld op initiatief van Lissa Roberts en Bert Theunissen. Behalve leden van het Huizinga-instituut telt de werkgroep tevens leden van andere onderzoekscholen, i.c. WTMC en het Agricola-Instituut. De werkgroep is ondergebracht bij Gewina, Belgisch-Nederlands Genootschap voor Wetenschaps- en Universiteitsgeschiedenis. Ter aankondiging van de activiteiten van de werkgroep en ter verspreiding van de resultaten is een pagina op de website van Gewina ingericht <http://www.gewina.nl/werkgroep>

De werkgroep heeft als doel:

- a) het formuleren van een gezamenlijk onderzoeksprogramma wetenschapsgeschiedenis, waaraan alle professionele wetenschapshistorici kunnen deelnemen
- b) het stimuleren van de samenwerking tussen wetenschapshistorici in Nederland en België, onder meer door het organiseren van workshops en symposia n.a.v. het onderzoeksprogramma
- c) het vinden van een financieringsbasis voor het programma

De bijeenkomsten van de werkgroep tot nu toe hebben geresulteerd in de formulering van een programma met de titel *The Low Countries as a historical laboratory, a research programme on the circulation of scientific knowledge and practices, 1600-2000*. De opzet van dit programma is in november 2004 gepresenteerd op de eerste vergadering van de nieuw opgerichte European Society for the History of Science.

Contactpersoon:

Prof. dr. Bert Theunissen (UU)

e-mail: l.t.g.theunissen@phys.uu.nl

11. Projectgroep ‘Representations of the Past: Writing National Histories in 19th. and 20th. century Europe’ (NHIST)

Onder auspiciën van de European Science Foundation is sinds 2003 een grootschalig project van start gegaan onder de titel “Representations of the Past: The writing on National Histories in Europe”. Chris Lorenz is een van de coördinatoren van het geheel. Het project bestudeert de samenhang tussen nationale geschiedenis en geschiedschrijving enerzijds, en nationaal identiteitsbesef anderzijds. Onder het brede contingent internationale deelnemers zijn, naast Lorenz, ook andere leden van het Huizinga Instituut vertegenwoordigd: James Kennedy, Niek van Sas en Joep Leerssen. Het project vormt een samenwerkingsgelegenheid voor de experts op de respectieve aandachtsgebieden “Historiografie” en “Identiteit en beeldvorming”. De resultaten van het project vinden onder andere hun neerslag in een zesdelige publicatierreeks, die door Palgrave MacMillan wordt gepubliceerd. Het door Stefan Berger en Chris Lorenz geredigeerde deel zal deze herfst verschijnen onder de titel ‘The Contested Nation. Ethnicity, Religion, Class and Gender in National Histories’ (zie voor de inhoudsopgave:

<http://www.palgrave.com/products/title.aspx?PID=276846>). Een volgend boek onder hun redactie, 'Bloodties and Books. National Historians as Nation-Builders', is momenteel in voorbereiding. Meer details over het project en de publicaties staan op de website <http://www.uni-leipzig.de/zhs/esf-nhist/index.htm>

Contactpersoon:

Prof. dr. Chris Lorenz

e-mail: cfg.lorenz@let.vu.nl

12. Werkgroep European Television History

Ten behoeve van een geïntegreerde aanpak van onderzoek op het gebied van televisiegeschiedenis in Europa is door Film- en Televisiewetenschap is aan de Universiteit Utrecht een European Television History Network opgericht, dat in eerste instantie als werkgroep functioneert en waaruit verschillende (internationale) projectgroepen kunnen ontstaan. Coördinator is Sonja de Leeuw in samenwerking met Andreas Fickers. Het doel van het netwerk en de werkgroep is individuen en instellingen die werkzaam zijn op het gebied van de televisiegeschiedenis in Europa met elkaar te verbinden, uitwisseling van onderzoek en ervaringen te stimuleren, en het ontwikkelen van gezamenlijke onderzoeksprojecten.

De invalshoek is cultuurhistorisch; het centrale thema betreft de rol van televisie in de constructie van burgerschap en culturele identiteit in de moderne en postmoderne (postkoloniale) tijd in Europa. In de werkgroep/het netwerk wordt intensief samengewerkt met het Instituut voor Beeld en geluid (Bert Hogenkamp, tevens UU) en met 'Birth', een Europese portal waarop omroeparchieven hun archiefmateriaal presenteren, begeleid door inhoudelijke artikelen en andere 'content' die worden aangeleverd door onderzoekers. 'De werkgroep/het netwerk is toegankelijk via de 'Birth' portal: <http://www.birth-of-tv.org/>.

13. Werkgroep Erfgoed, Toerisme en Identiteit

De werkgroep 'Erfgoed, toerisme en identiteit' wordt gecoördineerd door de stafleden Hendrik Henrichs (UU), Jan Kolen (VU) en Rob van der Laarse (UvA), tevens programmaleiders van de Croho-erkende UU, VU en UvA erfgoedmasters (de laatste dual 1,5 jr). Regelmatig worden er in samenwerking met ministeries en maatschappelijke koepelorganisaties congressen op dit gebied georganiseerd. In samenwerking met VU-CLUE en Amsterdam University Press wordt eveneens een internationale reeks Heritage Studies voorbereid. De activiteiten integreren de onderzoeksterreinen Cultuurprocessen in context, Nationale identiteit en beeldvorming en Opvattingen en vormen in literatuur en kunsten. Tevens zijn er raakvlakken met de werkgroep Visuele Cultuur, en wordt er samengewerkt met verschillende partners op het terrein van onderzoek naar het erfgoed van de Tweede Wereldoorlog, zoals in de NWO programma's War, heritage and memory (2007-2010), en Dynamiek van de herinnering (2009-2015).

Contactpersoon:

Dr. Rob van der Laarse

e-mail: R.vanderlaarse@uva.nl

14. Werkgroep Sekse/Kunne

In deze werkgroep werkt een vijftiental onderzoekers, gespecialiseerd in historische letterkunde, wetenschapsgeschiedenis, politieke geschiedenis, cultural studies en genderstudies, aan een geschiedenis van de begrippen sekse/kunne/geslacht/gender in Nederland, in de periode 1600 tot heden. De werkgroep houdt tenminste twee keer per jaar bijeenkomsten waarin de leden zich

verdiepen in de begripsgeschiedenis van sekse. In de jaren 2006, 2007 en 2008 hebben werkconferenties plaatsgevonden om de artikelen voor de geplande bundel door te spreken. In 2009-2010 ligt de nadruk op het uitbrengen van het overzichtswerk *Kunne. Denken over sekse in Nederland van de 17e tot de 21ste eeuw* (werktitel), te verschijnen in de reeks Nederlandse Begripsgeschiedenis die wordt uitgegeven onder auspiciën van het Huizinga Instituut. De coördinatie van de werkgroep en de redactie van de bundel berust bij Mieke Aerts, Myriam Everard en Agnes Sneller.

Contactpersoon:

Dr. Myriam Everard

e-mail: m.everard@wxs.nl

15. Projectgroep “New approaches to European Women's Writing”

Het doel van deze werkgroep is het bijeenbrengen van onderzoekers die zich bezighouden met vrouwelijke auteurs vóór ca. 1900: hun positie (als categorie en individueel), hun publicaties en de receptie daarvan. Het gaat om schrijfsters uit de diverse landen van Europa, met name diegenen onder hen die ook internationaal actief waren en/of erkenning vonden. Het onderzoek naar deze vrouwen en hun (soms internationale) dialoog met lezers en lezeressen kan plaatsvinden binnen het virtuele kader van een online databank, waaraan ook een publicatiesite verbonden is. Dat biedt de mogelijkheid - voor wie daarvan het belang inziet - om de eigen onderzoeksgegevens met collega's te delen. Binnen deze gemeenschappelijke "werkplek" kan het onderzoek plaatsvinden vanuit verschillende invalshoeken. Onderling contact is daarom waardevol. Zie verder www.womenwriters.nl

Deze werkgroep vormt de Nederlandse ‘poot’ van een internationaal samenwerkingsproject getiteld “New approaches to European Women’s Writing”, dat in het leven is geroepen dankzij de ondersteuning van NWO (een internationaliseringsproject (2007-2010) waarbij ook betrokken zijn de universiteiten van Utrecht, Southampton, Warwick, Bochum, Genève en Lausanne). Vanaf eind 2009 gaat de internationale samenwerking verder met financiering van COST (Brussel), onder de titel ‘Women Writers in History’.

De samenwerking en ook de Huizinga-werkgroep wordt gecoördineerd door Suzan van Dijk (UU). De werkgroep organiseert voor haar leden, voor de buitenlandse deelnemers in dit project en voor andere belangstellenden minimaal een keer per jaar een studiedag met lezingen. Deze vindt plaats in de maand november: de zogenaamde NEWW-November-Meetings. Vanuit het internationaliseringsproject wordt ook jaarlijks minstens één internationaal congres georganiseerd.

Contactpersoon:

Dr. Suzan van Dijk

e-mail: Suzan.vanDijk@let.uu.nl

16. Werkgroep literatuur, cultuur en identiteit

Na 9/11 en de moorden op Fortuyn en Van Gogh kan niemand meer beweren dat we in een post-ideologische maatschappij leven. Dat we er voordien in zouden hebben geleefd, is een gedachte die vanuit verschillende kanalen gevoed werd: de na-oorlogse ontzuilingstendensen, de sociaal-culturele veranderingen van de *sixties* en het gangbare idee van de zogenaamde autonome status van kunst en kunstenaar. De hele 20e eeuw lang hebben literatuur, pers en audiovisuele media juist een enorme bijdrage geleverd aan de identiteitsvorming van sociale, politieke en religieuze groepen en hebben ze een rol gespeeld in de constructie en verspreiding van collectieve

kennis. Dat gebeurde niet alleen via teksten, maar ook via radio, televisie, verenigingsleven, manifestaties etc. De werkgroep 'Literatuur, cultuur en identiteit' stelt zich ten doel een initiërende rol te spelen in onderzoek dat de Nederlandse cultuurgeschiedenis van de 20ste eeuw vanuit deze invalshoek bestudeert. Ze heeft daarbij bijzondere aandacht voor de wijze waarop binnen levensbeschouwelijke gemeenschappen (socialistische, communistische, katholieke, protestante, joodse, regionale en islamitische) normen en waarden gestalte hebben gekregen, zowel inhoudelijk (narratieve patronen, beelden, retorische structuren) als institutioneel (actoren en groepen die materieel en symbolisch de culturele productie reguleren).

De werkgroep initieert en verricht onderzoek op het terrein van literatuur, cultuur en identiteit. Ze organiseert masterclasses voor promovendi en researchmasterstudenten en werkbijeenkomsten voor onderzoekers op het onderzoeksterrein. Zij produceert, initieert en begeleidt onderzoeksaanvragen. Coördinatoren van de werkgroep zijn: Geert Buelens (UU), Gillis Dorleijn (RUG); Jaap Goedegebuure (UL), Jos Joosten (RU), Thomas Vaessens (UvA). Op dit moment lopen er drie promotie-onderzoeken rond dit thema: *Kenteringsmomenten in moderne Nederlandse dichtersschappen. Onderzoek naar de rol van levensbeschouwing in de oeuvres van Gorter, Nijhoff, Otten*. Uitvoerder: Johan Sonnenschein (UvA, Huizinga). Promotor: Thomas Vaessens; *Het schrijverschap van Gerard Reve. Literatuur en schrijversidentiteit in naoorlogs Nederland*. Uitvoerder: Edwin Praat (UvA, Huizinga). Promotor: Thomas Vaessens; *Avant-garde bekeerlingen. De kringen rond Pieter van der Meer de Walcheren in Brussel, Parijs en Nederland, tot 1940*. Uitvoerder: Ewoud Kieft (UU, OSL, Huizinga). Promotor: Geert Buelens

Contactpersoon:

Prof. dr. Thomas Vaessens

e-mail: t.l.vaessens@uva.nl

17. Werkgroep geschiedenis van de geesteswetenschappen / history of the humanities

Terwijl de geschiedenis van de exacte wetenschappen op steeds meer aandacht mag rekenen, en men niet schroomt voor het schrijven van overzichtswerken op dit gebied, zijn de humaniora niet op dezelfde manier onderwerp van historisch onderzoek. De geschiedenis van het eigen vakgebied is een vast onderdeel van veel (kunst)historische opleidingen, maar voor andere alfawetenschappen zoals de taalkunde, musicologie en literatuurwetenschap is dit zelden het geval. Er is al helemaal geen sprake van de wens om raakvlakken in de ontwikkelingen van de verschillende disciplines bloot te leggen. De werkgroep beoogt in deze lacunes te voorzien waarbij uiteindelijk gestreefd wordt naar een samenhangend beeld van de geesteswetenschappen van de oudheid tot heden. De basis hiervoor werd gelegd op de succesvolle conferentie 'The Making of the Humanities: The Emergence of the Humanities in Early Modern Europe' (2008). Toekomstige bijeenkomsten en publicaties zullen ook aandacht besteden aan meer recente ontwikkelingen (in het bijzonder de negentiende eeuw) en invloeden van buiten Europa. Voor dit project zal aan de ene kant de geschiedenis van de natuurwetenschappen tot model en spiegel dienen; aan de andere kant zal worden gestreefd naar samenwerking met alfawetenschappers die zich doorgaans niet op historisch gebied begeven (bijvoorbeeld taalkunde en fonetiek).

Contactpersoon:

Prof. dr. Rens Bod

e-mail: rens.bod@gmail.com

VI. Promotor- of begeleidergebonden onderwijs

De tijd, die men aan deze vorm van onderwijs moet besteden, varieert. Behalve de tijd die het bijwonen van de bijeenkomsten vraagt, moet ook een (wisselende) hoeveelheid tijd in de voorbereiding gestoken worden.

1. Prof. dr. Henk van Nierop: ***Vroegmoderne geschiedenis***

Zes-wekelijkse bijeenkomsten, waar promovendi op het gebied van de vroegmoderne geschiedenis onderdelen uit hun werk ter discussie stellen.

Informatie bij prof. dr. Henk van Nierop, e-mail: h.f.k.vannierop@uva.nl.

2. Prof. dr. Eric Jan Sluijter (UvA) en dr. Elmer Kolfin (UvA): ***Beeldende kunst van de Nederlanden (16^e-18^e eeuw)***

Informele bijeenkomsten voor promovendi op het gebied van de 16^e - t/m 18^e -eeuwse beeldende kunst van de Nederlanden. Staat open voor zowel Nederlandse als buitenlandse promovendi die voor hun onderzoek in Nederland verblijven. Per bijeenkomst stelt een van de deelnemers een onderdeel van zijn/haar onderzoek ter discussie. In principe op de derde donderdag in de maand te Amsterdam.

Informatie en aanmelding bij Eric Jan Sluijter: E.J.Sluijter@uva.nl

3. Prof. dr. Harald Hendrix (UU) en Prof. dr. Henk van Veen (RUG): ***Seminar Italiaanse Renaissance***

Het seminar Italiaanse Renaissance is bedoeld voor promovendi en overige onderzoekers die werken aan projecten op het gebied van de Italiaanse Renaissance. De invalshoek is multidisciplinair. Dit maakt het mogelijk dat onderzoekers uit verschillende disciplines (kunstgeschiedenis, letterkunde, cultuurgeschiedenis, filosofie) vanuit hun specifieke expertise met elkaar van gedachten kunnen wisselen. Van de deelnemers wordt een goede passieve beheersing van het Italiaans verondersteld. Voertaal is het Nederlands. In het kader van het seminar worden 4 tot 6 maal per jaar bijeenkomsten georganiseerd, te Utrecht en Groningen. Tijdens de bijeenkomsten wordt gedebatteerd naar aanleiding van onderzoekspresentaties en recente publicaties; ook worden incidenteel gastdocenten uit binnen- en buitenland bij het seminar betrokken.

Docenten: Prof.dr. Harald Hendrix (UU): harald.hendrix@let.uu.nl & Prof.dr. Henk van Veen (RUG): h.t.van.veen@rug.nl

Aanmelding en informatie bij de coördinator van het seminar Joris van Gastel (UL), tel.: 071-5271637. E-mail: J.J.van.Gastel@let.leidenuniv.nl

4. Prof. dr. Gerard Rooijakkers (UvA): ***Etnologisch Colloquium***

Dit colloquium is een zeswekelijkse bijeenkomst voor promovendi en gevorderde onderzoekers op het gebied van de Europese etnologie, waarin zij hun werk ter discussie stellen. In de bijeenkomsten, die steeds op een dinsdagmiddag in het Meertens Instituut te Amsterdam plaatsvinden, staat het onderzoek naar de cultuur van het dagelijks leven in heden en verleden, met name in Nederland, centraal.

Informatie en aanmelding: G.W.J.Rooijakkers@uva.nl

5. Dr. André van der Velden (UU) en dr. Judith Thissen (UU): ***Leesgroep Bourdieu***

In september start in Utrecht onder leiding van Judith Thissen en André van der Velden (beiden verbonden aan het Departement Media- en Cultuurwetenschappen van de UU) een Bourdieu-leesgroep voor Huizinga-promovendi. De groep zal eens in de vier tot zes weken bijeenkomen om een tevoren afgesproken hoeveelheid leesstof te bediscussiëren. Het plan is om die leesstof telkens te laten bestaan uit een combinatie van door Bourdieu zelf gepubliceerde teksten en commentaren op zijn werk van andere auteurs. Daarnaast vormen de onderzoeksprojecten van de deelnemers en de specifieke wijzen waarop zij daarbij zelf gebruik maken van Bourdieus theorievorming een belangrijk oriëntatiepunt voor de discussie.

Promovendi die belangstelling hebben voor deelname aan deze leesgroep kunnen contact opnemen met André van der Velden, e-mail: Andre.vanderVelden@let.uu.nl.

VII. Onderwijs en andersoortige activiteiten van gelieerde instellingen

Huizinga Instituut

In het Huizinga Instituut participeren promovendi die tevens verbonden zijn aan andere instellingen waar onderwijs e.d. wordt verzorgd. Op de volgende pagina's wordt hiervan een overzicht gegeven.

Het DIA-Graduierntenkolleg

Opzet

Speciaal voor promovendi die zich bezighouden met het naoorlogse Duitsland, met de Nederlands-Duitse betrekkingen en met Duitsland in Europa heeft het Duitsland Instituut Amsterdam sinds 2001 een Graduierntenkolleg, dat ongeveer 12 keer per jaar bijeenkomt. Het programma, dat openstaat voor alle promovendi in de geesteswetenschappen en in de sociale wetenschappen, is gevarieerd, interdisciplinair en intellectueel uitdagend om twee redenen: ten eerste biedt het de mogelijkheid om belangrijke wetenschappers uit binnen- en buitenland in kleine kring te ontmoeten, ten tweede biedt het een podium waar je je eigen onderzoek kunt presenteren aan gastsprekers uit binnen- en buitenland.

Doel

Het *Graduierntenkolleg* beoogt nadrukkelijk de tijdsduur van je promotieonderzoek te verkorten door een brede opleiding aan te bieden die is toegespitst op jouw wensen. Je bevindt je in een stimulerende omgeving temidden van andere promovendi met soortgelijke thema's en vraagstellingen. Doordat je ook zelf betrokken bent bij de organisatie van het *Graduierntenkolleg* doe je ervaring op in het organiseren van wetenschappelijke bijeenkomsten, congressen en symposia.

Programma 2009-2010

Ieder jaar kiest het *Graduierntenkolleg* een thema dat als leidraad van de bijeenkomsten dient. Dit jaar is dat 'Ironie der Geschichte? Neue Perspektiven der Erinnerungskultur'. Het thema is gekozen naar aanleiding van nieuwe onthullingen over de moord op Benno Ohnesorg in 1967. Nu gebleken is dat de politieagent, die de demonstrant in het achterhoofd schoot, lid was van de Stasi, is een discussie losgebarsten over de beoordeling van de protestbeweging in Duitsland. Het zwaartepunt van het programma ligt dan ook op nieuwe interpretaties van de geschiedenis en nieuwe methoden van de geschiedwetenschap. Onder meer aan bod komen oral history, transnationale geschiedenis en het generatieonderzoek. Daarnaast zijn er bijeenkomsten over de rol van de wetenschap in de samenleving en het werk van Jürgens Habermas.

Aankondiging en aanmelding

Aankondigingen voor bijeenkomsten zijn te vinden op de agenda's van het DIA, www.duitslandinstituut.nl, en van het Duitslandweb, www.duitslandweb.nl. Informatie is verkrijgbaar bij Nicole Colin, Duitsland Instituut Amsterdam, tel: 020-525 5396, email: colin@dia.uva.nl, of Hanco Jürgens 020-525 3700: e-mail: jurgens@dia.uva.nl

Alle bijeenkomsten vinden plaats op het DIA, adres:

Duitsland Instituut Amsterdam
Prins Hendrikkade 189b
1011 TD Amsterdam

Programma van het **DIA-Graduierntenkolleg** in het eerste semester 2008/2009

Vrijdag 25 september 2009

Grenzräume: Erinnerung im Spiegel von Oral History und Generationenforschung

GK-onderzoeksmiddag, 13.00 – 17.00 uur

Ulrike Jureit (Hamburger Institut für Sozialforschung):

Strukturen biographischen Erinnerns. Nachträglichkeit und Erfahrungsaufschichtung als methodische Herausforderungen

Froukje Demant (Amsterdam, Graduierntenkolleg):

Erfahrungen der jüdischen Bevölkerung in der deutsch-niederländischen Grenzregion 1930-1960.

Barbara Beckers (Amsterdam, Graduierntenkolleg):

Vergangenheitsbewältigung von Kindheitserlebnissen im Krieg im Kreis Roermond-Dülken

Vrijdag 9 oktober 2009

Wissenschaft, Wirtschaft und Politik: Interdisziplinäre Verknüpfungen in historischer Perspektive

GK-onderzoeksmiddag, 13.00 – 17.00 uur

Margit Szöllösi-Janze (Universität zu Köln)

Der Experte als Schachspieler. Thesen zum Verhältnis von Wissenschaft und Krieg.

Pim Huijnen (Amsterdam, Graduierntenkolleg):

Vitaminforschung in der Zwischenkriegszeit

Vrijdag 6 november 2009

Engaging Habermas: Works, Influences, Effects

Masterclass, 13.00 – 17.00 uur

i.s.m. Huizinga Instituut

(voertaal Engels en Duits)

Stefan Müller-Doohm (Universität Oldenburg):

Nationalstaat, Kapitalismus und Demokratie. Philosophisch-politische Motive bei Jürgen Habermas

Harry Kunneman (Universiteit voor Humanistiek): *Rationality and transcendence, a critical reflection on secularity and religion in Habermas' work*

Hanco Jürgens (DIA): Introduction / moderator

Naar aanleiding van het bezoek van Jürgen Habermas op 8 november 2009 in Amsterdam organiseert het DIA-Graduierntenkolleg in samenwerking met het Huizinga Instituut deze Masterclass over Habermas' filosofie en de receptie van zijn werk in verschillende wetenschappelijke disciplines.

Vrijdag 4 december 2009

Nach vierzig Jahren: Neue Einblicke in 1968

Masterclass, 13.00 – 17.00 uur

i.s.m. Goethe-Institut Niederlande

Jochen Hörisch (Universität Mannheim):

In 2008 publiceerde Götz Aly „Unser Kampf“, een provocerend boek over de protest-generatie. Veertig jaar na de studentenrevolte blijft het omstrede hoe de erfenis ervan moet worden geïnterpreteerd. De bekende Duitse literatuurwetenschapper en hoogleraar media-studies Hörisch

analyseert de verschillende standpunten en zet uiteen waarom het belangrijk is om het debat over de protestbeweging aan te gaan.

Vrijdag 11 december 2009

Gemeinsame Geschichte(n): Das deutsch-französische Geschichtsbuch als Modell?

Conferentie en workshop, 12.00 – 22.00 Uhr

i.s.m.: Goethe-Institut Niederlande, Maison Descartes

Amsterdam, SICA, Amsterdam, Frans-Nederlandse Academie

Het project om een gezamenlijk Duits-Frans geschiedboek te schrijven heeft school gemaakt. In navolging hiervan zijn ook andere bilaterale projecten gestart. Is de tijd rijp om nu ook een gemeenschappelijk Duits-Nederlands geschiedboek te schrijven, of misschien één geschiedboek voor Duitsland en de Benelux?

Vrijdag 5 februari 2009

Erinnerungsort Berlin

Die Stadt als kulturelles Gedächtnis

GK-onderzoeksmiddag, 13.00 – 17.00 uur

Michael S. Cullen (Berlin):

Die Verwandlung des Reichstages

Krijn Thijs (DIA):

Die langen Wurzeln des Neuen

Contact, info en aanmelden:

Nicole Colin 020 525 5396 colin@dia.uva.nl

Hanco Jürgens 020-525 3700 jurgens@dia.uva.nl

www.duitslandweb.nl -> wetenschap -> Graduiertenkolleg

Het Huygens Instituut

Het Huygens Instituut is een onderzoeksinstituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en richt zich vooral op een wetenschappelijk publiek, maar heeft ook tot doel de belangstelling voor het Nederlandse literaire en intellectuele erfgoed levend te houden bij een breder publiek. Om deze ambities te realiseren verenigt het Huygens Instituut meer dan dertig onderzoekers van uiteenlopende achtergrond. Latinisten, neerlandici, (kunst-)historici, editeurs en informatici werken, vaak in teamverband, aan projecten, veelal in samenwerking met universiteiten en andere wetenschappelijke instellingen in binnen- en buitenland.

Het Huygens Instituut organiseert regelmatig bijeenkomsten over literatuur-en wetenschaps-historische onderwerpen variërend van presentaties van (digitale) tekstedities tot symposia en congressen. Hieronder volgt een greep uit het aanbod voor komend jaar. De bijeenkomsten vinden plaats op het Huygens Instituut tenzij anders vermeld. Adres: Prins-Willem Alexanderhof 5 (in het gebouw van de Koninklijke Bibliotheek), 2595 BE Den Haag.

Vrijdag 25 sept. 2009, 14.30-17.00 uur

Presentatie webeditie *Menschen en Bergen, proza-gedicht door Lodewijk van Deysse*. Bezorgd door dr. Jan-Willem van der Weij, i.s.m. de afdeling E-research van het Huygens Instituut – KNAW.

Plaats: Huygens Instituut

Contactpersoon: dr. J.W. van der Weij (Huygens Instituut - KNAW)

Woensdag 7 okt. 2009

Presentatie *Vincent van Gogh – De brieven*: webeditie, boeken en tentoonstelling in het Van Gogh Museum. Toegang enkel op uitnodiging. De webeditie is vanaf 8 oktober bereikbaar via www.vangoghletters.org, de tentoonstelling loopt t/m 3 januari 2010.

Plaats: Van Gogh Museum, Paulus Potterstraat 7, 1071 CX Amsterdam.

Contactpersoon: S.N. van Kaam MA (Huygens Instituut - KNAW)

Donderdag 29 okt. 2009, 10.30-18.00 uur

Symposium *Commentaar!* i.s.m. Platform Teksteditie, Van Gogh Museum, Centrum voor Tekstedities en Bronnenstudies, Vrije Universiteit Amsterdam, Universiteit van Gent.

Plaats: Van Gogh Museum, Paulus Potterstraat 7, 1071 CX Amsterdam.

Contactpersoon: S.N. van Kaam MA (Huygens Instituut - KNAW)

Donderdag 29 okt. 2009, 16.00-16.15 uur

Presentatie webeditie *Grotius Correspondentie* (tijdens het symposium *Commentaar!*).

Plaats: Van Gogh Museum, Paulus Potterstraat 7, 1071 CX Amsterdam.

Contactpersoon: S.N. van Kaam MA (Huygens Instituut - KNAW)

Vrijdag 6 nov. 2009, 14.00-18.00 uur

Jubileumsymposium *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*.

Plaats: Academiegebouw, Universiteit Leiden.

Contactpersonen: dr. K.H. van Dalen-Oskam en dr. A.B.G.M. van Kalmthout (Huygens Instituut)

Vrijdag 13 nov. 2009, 13.30-17.00 uur

Bordwijk symposium: een bijzonder Haags echtpaar, i.s.m. het Nederlands Muziekinstituut en met medewerking van de Koninklijke Bibliotheek, het Letterkundig Museum, het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie en het Centraal Bureau voor Genealogie.

Plaats: Huygens Instituut.

Contactpersoon: drs. E. Kamp (Huygens Instituut - KNAW)

Donderdag 19 - zaterdag 21 nov. 2009

Congres van de European Society for Textual Scholarship (ESTS) *Texts beyond Borders: Multilingualism and Textual Scholarship*.

Plaats: Koninklijke Vlaamse Academie van België voor wetenschappen en kunsten (KVAB), Hertogsstraat /Rue Ducale 1, 1000 Brussel, België.

Contactpersonen: prof. dr. Caroline Macé (Universiteit van Leuven), prof. dr. Dirk van Hulle (Universiteit van Antwerpen).

Vrijdag 20 nov. 2009, 09.00-18.00 uur

Womens Writers' Networks werkgroep *Quantitative methods in cultural history* i.s.m. het Huizinga Instituut.

Plaats: Huygens Instituut.

Contactpersoon: dr. S. van Dijk

Zie ook: http://www.womenwriters.nl/index.php/20_November_2009

Zaterdag 21 nov. 2009, 09.00-18.00 uur

Eerste bijeenkomst Working Groups van de COST Action *Women Writers in History: Toward a New Understanding of European Literary Culture*.

Plaats: Huygens Instituut.

Contactpersoon: dr. S. van Dijk

Zie ook: http://www.womenwriters.nl/index.php/Project_news

Maandag 11 januari 2010, 10-16 uur

Symposium over filologie in de negentiende eeuw, i.s.m. de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde.

Plaats: Het Trippenhuis, Kloveniersburgwal 29, 1011 JV Amsterdam.

Contactpersonen: dr. K. Hilberdink (KNAW) en dr. A.B.G.M. van Kalmthout (Huygens Instituut - KNAW).

VIII. Organisatie Huizinga Instituut

Bestuur

Prof.dr. Floris Cohen - voorzitter
Prof.dr. Sophie Levie
Prof.dr. Arnold Labrie
Prof.dr. Chris Lorenz
Prof.dr. Paul Smith
Prof.dr. Siep Stuurman
Prof.dr. Michael Wintle
Prof dr. Lissa Roberts
Dr. Henk Wals

Bureau

Adres: Huizinga Instituut
Spuistraat 134, 1012 VB Amsterdam
Telefoon: 020 525 4433
Fax: 020 525 4692
E-mail: huizinga-fgw@uva.nl

Prof. dr. Thomas Vaessens, directeur; e-mail: t.l.vaessens@uva.nl
Drs. Paul Koopman, algemeen coördinator; e-mail: paul.koopman@uva.nl
Dr. Anne Hilde van Baal, onderwijscoördinator; e-mail: A.H.M.vanBaal@uva.nl
Drs. Jantine Beuvens, secretariael medewerker; e-mail: huizinga-fgw@uva.nl

Onderzoek- en onderwijscommissie

Mw. prof.dr. Marlite Halbertsma; e-mail: halbertsma@fhk.eur.nl
Prof.dr. Harald Hendrix; e-mail: harald.hendrix@let.uu.nl
Dr. Ton Hoenselaars; e-mail: ton.hoenselaars@let.uu.nl
Prof.dr. Frank Huisman; e-mail: f.huisman@history.unimaas.nl
Dr. Ed Jonker; e-mail: ed.jonker@let.uu.nl
Prof.dr. Johan Koppenol; e-mail: jm.koppenol@let.vu.nl
Prof.dr. Kees Meerhoff; e-mail: c.g.meerhoff@uva.nl
Prof.dr. Frans van Lunteren; e-mail: F.H.vanLunteren@phys.uu.nl
Dr. Remco Ensel; e-mail: r.ensel@let.ru.nl

IX. Huizinga-promovendi

Huizinga-promovendi

Eerstejaars – voorlopig (2009-2010)

Jaap Cohen
Chris Dols
Katharina Garvert-Huijnen
Elisa Goudriaan
Demelza van der Maas
Ivo Nieuwenhuis
Tular Sudarmadi

Tweedejaars (2008-2009)

Azadeh Achbari
Irena Ajdinovic
Egil Aspren
Thijs van den Berg
Sadiah Boonstra
Robin Buning
Marianne Eekhout
Astrid Elbers
Joris Gijsenbergh
Dorus Hoebink
Marije Hristova
Ilksen N. Icen
Miel Jacobs
Maarten Jansen
Wim de Jong
Norah Karrouche
Bart Karstens
Kees-Jan van Klaveren
Merel Klein
Sjoerd Keulen
Han Lamers
David van der Linden
Arnold Lubbers
Bram Mellink
Matjaž Matošec
Johannes Muller
Remco van Mulligen
Eelco Nagelsmit
Olivier Nyirubugara
Seckin Ozdamar
Marieke Smit
Jasper van der Steen
Fenneke Sysling
Eva de Valk
Rogier Visser
Ingmar Vroomen
Martin Weiss
Claartje Wesselink

Derdejaars (2007-2008)

Robbert-Jan Adriaansen
Tessel Bauduin
Maarten van den Bos
Feike Dietz
Arjen Dijkstra
Caroline Drieënhuizen
Nina Geerdink
Ron Gruijters
Gwenny van Hasselt
Rutger Helmers
Rick Honings
Erik Jacobs
Martijn Kleppe
Ronald Kroeze
Harm Langenkamp
Merel Leeman
Mirella Marini
Tim Nicolaye
Joris Oddens
Roumiana Popova
Mart Rutjes
Marieke Smulders
Lieke Stelling
Maarten Ternede
Paul van Trigt
Janneke Weijermars
Matthijs Wieldraaijer
Robert-Jan Wille

Vierdejaars (2006-2007)

Beerd Beukenhorst
Marjet Brolsma
Iris Burgers
Verena Demoed
Joris van Gastel
Roeland Harms
Jan Hartman
Ernst van den Hemel
Maartje Hermsen
Pim Huijnen
Elsje van Kessel
Tamara van Kessel
Coen Maas
Marieke Meeuwenoord
Eva Moraal
Edwin Praat
Inge-Marlies Sanders

Vera Sýkora

Anna Voolstra

Vijfdejaars (2005-2006)

Bas von Benda Beckmann

Inge Broekman

Esther van Gelder

Rutger de Graaf

Helmer Helmers

Susan Hogervorst

Marijn Hollestelle

Ewoud Kieft

Beyke Maas

Arno Neele

Valika Smeulders

Johan Sonnenschein

Ugur Üngör (gepromoveerd 2009)

Daan Wegener

Coen Wilders

Sylvia van Zanen

Ouderejaars – vrij van onderwijsverplichting (2004-2005)

Alissa Brook

Femke Deen

Rolf Dreier

Ab Flipse

Stef van den Hof

Daniëlle Hofmans

Karin Hoogeland

Fransje de Jong

Annemieke Kouwenberg

Vincent Kuitenbrouwer

Floor Meijer

Arjan Nobel

Francien Petiet

Jan Rock

Onderwijsprogramma Huizinga Instituut